

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VILÁGON:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 10 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, február 1.

Mai számunk főbb közleményei:

Veszereltek: Mi lesz a sebesültekkel?
Hare a Szász-ár-társulatban.
**Csanádmegye dotációja a közigazgatási-bíró-
ság előtt.**
Elítelt urak hamiskártyáinak.
Egy aradi író halála.
Betűző díjak.
Fazekas főjegyző bűnpöre.
Marx Imre adósságai.
Szerbia enged.
Éljen a vi!
Az aradi autemobil-omnibusz.
A szamar és a smek.
Zsúr-témák.
Belkutatás Battenyán.
A nyomer anarkizál.
Szakadás a zsidó-hitközségben.
Tárcs: Fruzsinka tüköre. Irta: V. Sipos Ida.
Csarnok: A szivtelen. Irta: Lia.

Mi lesz a sebesültekkel?

Arad, január 31.

Amig szólott a harci riadó és zengett a politikai Tyrtaeusok éneke: minden igaz magyar lélek vágyódása, kívánsága oda-fűződött egy tisztességes béke lehetőségéhez. Aki békét akar, háborút szerez: folyt tehát tovább a küzdelem, makacs kitarással, reménykedő bizalommal mindkét részen. Sebesültek azonban nem kerültek a vezérek között. A közkatonák, a törvényhatósági tisztviselők kapták az igazi sebeket. Szenvedett az egész ország, de elesni csak ezek a tisztviselők estek el. Állás nélkül maradtak néhányan: és most,

hogy a béke galambjai csattogtatják szárnyukat a nemzet felett, beszélnek mindenről, de róluk nem esik szó.

Ha sejtelmünk nem csal és ha csak valami elképzelhetetlen véletlen közbe nem jön, végre sikerülni fog megkötni a békét és az ország megszabadul a régóta tartó bizonytalanság lidércnyomása alól. A vezérőrbizottság tegnapi ülése után a legiobb reménységekkel nézhetünk a közel napokban várható politikai események elé, mert ezen a nevezetes ülésen a leghatározottabb formában az az álláspont jutott érvényre, amely mellett mi is régen és tántoríthatatlanul harcolunk, hogy tudniillik véget kell vetni a minden fejlődést és életet akadályozó bizonytalanságnak és meg kell kötni a tisztességes békét minél előbb, mert veszedelmes volna és nem szabad kitenni az országot egy esetleges abszolutizmus kiszámíthatatlan esélyeinek.

Ezt hirdette és ezen az állásponton volt köztudomás szerint a koalíció higgadt vezére: Kossuth Ferenc is, ezt hangoztatta legujabban Bánffy Dezső báró is és most örömmel konstatáljuk, hogy ezt az álláspontot magáévá tette az egész vezérőrbizottság, az egy harcias Ugron Gábor kivételével, aki a békés hangulat hatása alatt a vezérőrbizottságból ki is lépett.

Hogy milyen lesz a béke, arról természetesen még most nem beszélhetünk. A részletektől nagyon sok függ az bizo-

nyos, de ebben a pillanatban csak az a fontos, hogy meg van a hajlandóság a békére úgy az uralkodónál, mint a parlamenti többségnél. Ez maga ugyyszólván biztosítja a sikert, mert hiszen mindkét békülő fél teljesen tisztában van a másik álláspontjával s miután komolyan akarják a békét, bizonyára kerülni fogják azokat a pontokat, amelyeknek az elővétele épen a béke ellenkezőjét eredményezné. A tisztességes békét meg lehet kötni anélkül, hogy jogfeladás történjék bármely részről is.

Ami a katonai kérdéseket illeti, nem arról van szó, hogy a nemzet lemondjon az őt természetszerűleg megillető jogról, hanem, hogy a katonai kérdések s illetve a vezényleti nyelv kérdése egyelőre levésszenek a napirendről. Vagy az elfogadott politikai műkifejezés szerint egyelőre kikapcsolatassanak. Hát ez az egyelőre való kikapcsolás, (Isten őrizzen, hogy ez az egyelőre szócska ismét olyan bonyodalmakat idézzon elő, mint Khuen-Héderváry gróf idejében) ismételjük nem jogfeladás. Mójában áll a nemzet képviselőinek, a parlamentnek ezt a kérdést minden esztendőben, az évről-évre tárgyalandó ujoncjavaslatok taglalásánál fölvetni és jogait érvényesíteni.

Ennek a felfogásnak kellett győznie a koalíció vezérei között is és ennek tulajdonítható, hogy Andrássy Gyula grófnak előterjesztései nyomán nem — amint várható volt — harci riadó hangzott föl,

Fruzsinka tüköre.

Irta: V. Sipos Ida.

Ősi pókháló bevonta avatag fátyolával, ősi por belepte vastagon a tudós mesternek könyves szobáját, nagy vastag foliánsok, sárgult írássoknak tömkelegében csak alig lehetett rábukanni a jeles férfira, jómagára, ki is buvárloja, kincsörzö ura mind e nagy idők porától megdicsőült risz-rossz papirosoknak. De hát nem is vágyódik a jó ur hívságos magamutogatásra, mit törődik ő e világnak dolgaival és az embereknek balgatag ítéleteivel. Rég ideje már, hogy itt az erdei magányban tanyáját megoszolja a világkerülő baglyokkal, a tudománykedvelő egerekkel és az Urstennnek egyéb jámbor elvonulást kereső teremtséivel. Vendégnek, jóvevénynek rég ideje már, hogy idejárása nincs, nem is várják, nem is hívják, de meg ha elméjében csak egy parányi okos ész lakozik, ide ugyan nem is kívánczik szegény mulatásra.

Csodálatos és mindenfelett bámulni való dolog vala hát, hogy egy napon mégis uti szekér állott meg a tudós ember háza előtt, a szekérből egy férfi. s egy ifjú leányzó kelt ki és tartanak egyenesen a házigazda legbelsőbb szobája felé.

Egy kis munkába került, míg a tudós urat először is annak tapasztalására ébreszték, hogy előtte állának: másodszor mégnyerterék hívó szívet a valóságnak, hogy ők itt ketten: a vitézlő férfi és a gyöngye leányzó, sem nem gyilkos

ellenség, sem nem rablóbanda; harmadszor pedig fölélesztették szunnyadó emlékezeit, hogy a jóvevényekben édes bátyja urára és annak hajadon leányára ismerjen.

Mindez megtörténvén, a vendég hamarosan hczzáfogott, hogy látogatásának igaz okát öcsesura előtt feltárja, előbb, mintsem az a regés multba újra elmerülne.

— Rég elszakadtunk egymástól, jó öcsém. Előtted a tudományok valának kedvesek, előttem a fényes, zajos, harci élet, vig cimborák között, bor, muzsika, ének, meg ami tűzesebb a bornál, édesb a muzsikánál, a szép asszony csókja, ö-elése.

A szivembe vette magát hízog, méz-beszédével a kigyó, és én nem tudtam letépni onnan, csak mikor már megmárt. Ő, de még most se, most se tudom átkozni a hűtelen asszonyt. Hazug, csalfa volt bár, a világnak álnokságai ronták meg őt; a sóvár szemek, melyek szűz orcáit perzselték, a sütező szavak, melyek szépségét magasztalták. Az ő bűne a mások szeméből, mások ajakán fogant, megfertőzve lelkének épségét kárhuzatos gerjedelmekkel.

A jó ur kissé elhallgatott, elfulladt a hangja, később folytatta csak.

— Az asszony meghalt, egy kis leánykám maradt utána, bánatnak, öröme, féltő nagy gondoknak mindensége nekem. Ártatlan, gyöngye szépségében tudatlan még a gyermek, oh de meddig ragyog szűz homlokán az alázatosság, a jámborságnak sugárzása, meddig fedezi ud-

vös vakság az ő szemét s illendő siketség az ő fülét, hogy semmit meg ne lásson és halljon, mely az ő igaz jóvoltának lenne keserves romlására?

A tudós készen volt a tanácscsal:

— Add zárdába.

— Próbáltam. Hasztalan. A jó nénikék is hiába, csak gyarló asszonyok, becézték, cicomázták a szép gyermeket, hazakerülvén, alig tudtam a fejéből kiverni, hogy ő nem angyal és nem Madonna.

Mást gondoltam én.

Férfiura bizom a leányzót, ki előtt idegen a hiuságnak hízog beszéde, akiben nincsen becéző kényeztetésnek gyöngesége, aki előtt nincs szépség, nincs kedvesség, nincs megvesztegető kellemetesség, ki szemét elfordítván e világtól, botránkoztatónak, haszontalan-nak és rutnak talál mindent, ami nem sárga papiros, avatag könyv, ezer esztendőnek poros tanúsága. Ilyen ember vagy te öcsémuram. Előtted felnő a leányzó nagy alázatosságban, senkitől se hallva, serkitől se tudva az ő szépségéről és így lesz ő énnekem drága nyugal-mam és dicsősége majdan a férfinak, ki rája bizza házának békességét.

A tudós ur nagy bölcseséggel, sok szép példának tanulságával, nemkülönben ragyogó szónoki figuráknak ékességével akart megfelelni mind e beszédekre, ám minekutána már egy órája beszélt nagy szívetgyönyörködtetőn, de nem tudni mely értelemben, jó bátyjaurának már híre hamva sem találtatik, egy halo-

hanem a béke komoly akarata szállotta meg a lelkeket s ha végleges határozatot nem is hoztak, de kimutatták komoly hajlandóságukat a béke iránt. Mindenesetre a legnagyobb kíváncsisággal várhatjuk a rájuk következő eseményeket, de egyszerűsmind a legnagyobb bizalommal és reménnyel várhatjuk az ország nyugalma visszaadód, mindenki által forrón óhajtott békét.

A harc tehát véget ér. De mi lesz a sebesültekkel? Hogyan fogják kárpótolni az állásukat vesztett közigazgatási tisztviselőket? Mivel gyógyítják be azokat a sebeket, melyeket ebben a harcban a saját szabadság a tömeges elkobzások révén szenvedett? Mi lesz a harcoló közlegényekkel, akik ebben a küzdelemben fontosabb szerepet játszottak a vezéreknél? A békekötéseknél a hadifoglyokra is szokás gondolni. Mert azok a vezérek, akik a katonákat nem becsülik meg a harc után is: egy eljövendő háborúban már előre elvesztették a döntő ütközetet.

Harc a Szárazér-társulatban.

(A miniszteri biztosság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

Fontos közgyűlése volt a Szárazéri ármen-
zesítő és belvizelvezető társulatnak. A szegedi
városháza nagytermében az érdekeltségnek
vagy negyven tagja gyűlt össze Csongrád, Csa-
nád és Arad vármegyék minden részéből, hogy
a társulat miniszteri bizottságának főtartása,
illetőleg a társulati önkormányzati visszaállít-
ás érdekében határozzon. A megjelentek 567
érdekelte képviseltek igazolt megbízatással. A
közgyűlés rövid vita után kimondta, hogy a
miniszteri biztosság mandátumának újabb két évre
leendő megállapítása érdekében fölratot intéz
a földmívelési kormányhoz. Az a vélemény,
amely a társulat autonóm kormányzata érde-

kében szállott sikra és a miniszteri biztosság eltörlését követelte, nagy kisebbségben maradt.

Két évenként megszokott ujulni a társaság életében a belső harc, amelyet az alsó- és felsőérdekeltség között létező ellentétek idéznek föl. Az alsóérdekeltség ugyanis csupa nagybirtokosból áll, akik a társulat kettéválasztását szorgalmazzák. Most, hogy a miniszteri biztosság két éves megbízatása lejárt, azzal igyekeztek érvényt szerezni az óhajuknak, hogy a miniszteri biztosi intézmény elejtése és a társulati választmány alakítása érdekében szállottak sikra.

A miniszteri biztosság főtartását célzó indítványt Praemovszky Ágoston csanádi püspöki uradalmi tisztartó és társai adták be. Miniszteri biztosságból Kállay Zoltánt ajánlották, aki eddig is közmegegyezéssel működött.

Juhász Mihály hódmezővásárhelyi polgármester és Nagy Emil dr. az alsóérdekeltség nevében ellenzik az indítványt és azt vitatják, hogy a társulat a függőkérdéseket önkormányzat mellett is megoldhatja.

Vancsó Gyula orsz. képviselő az indítvány mellett emel szót és kifejti, hogy a biztosság föltétlenül főtartandó.

Kállay Zoltán elnök elrendeli a szavazást. Ennek eredménye az, hogy 567 igazolt szavazat közül 406 az indítvány mellett, 161 pedig ellene szolt. Így a közgyűlés 245 szavazati többséggel kimondta, hogy Kállay Zoltánnak újabb két esztendőre a társulat miniszteri biztossávé leendő kinevezése érdekében fölratot intéz a földmívelési miniszterhez.

A közgyűlésen Kállay Zoltán miniszteri biztoss elnökolt, az elődöi tisztet Kardos Sámuel társulati főmérnök, a jegyzői tisztséget pedig Füzesséry Kálmán társulati igazgató töltötte be. Képviselők magukat a többek közt Salacz Gyula által Arad városa, továbbá Szeged, Makó, Battonya, Apátfalva, Torna, Hódmezővásárhely, Pitvaros, Alberti, Ambrózi, Ó Pécska, M. Pécska és még több érdekelt.

Csanádmegye dotációja a közigazgatási-bíróság előtt.

(A tisztviselők folyódtatásán füzetése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 31.

A vármegyék és a belügyminiszter között felmerült vitás kérdésekből kifolyólag, tudvalevően több rendbeli panasz ment a közigazgatási bírósághoz, részben a vármegyék dotációjának, részben a tisztviselők illetményeinek megvonása miatt. A legelső négy ilyen közjégi pörben — amint fővárosi tudósítónk táviratozza, — ma délelőtt döntött a közigazgatási bíróság első-szenátusa, Wekerle Sándor elnöklése mellett.

Az első panaszt Hervay István csanádmegyei alispán nyújtotta be. Azt panaszolja, hogy múlt év december hó elején benyújtották a nyugtáikat az adóhivatalhoz, amely azonban illetményeiket nem folyósította, azzal a megokolással, hogy a belügyminiszter rendeletileg eltiltotta az illetmények utalványozását. A panasz kifejti, hogy a miniszternek ez a rendelete törvénytelen, kéri ennél fogva a december havi illetmények megítélését. A közigazgatási bíróság a panaszt, nyomban beérkezése után, közölte a belügyminiszterrel és a törvény értelmében a nyilatkozattételre hívta fel őt.

A miniszter erre mellékelte a vármegyék dotációját megvonó rendeletét, amely tudvalevőleg arra az álláspontra helyezkedett, hogy az önkéntes adókat be nem szolgáltató vármegyékkel szemben a kormány kénytelen az állami javadalmazást és ebből folyólag az illetmények kiutalását megszüntetni, mert a megcsökkent állami jövedelmek terhére nem vállalhat felelősséget a dotáció folyósítására. Egyébiránt pedig kifogást emel a közigazgatási bíróság hatásköre ellen és kéri, hogy a bíróság mondja ki magát illetéktelennek.

A bíróság rövid tanácskozás után hatáskörét a panasz tárgyában megállapította s erről a pör ideiglenes felfüggesztése mellett értesíteni fogja a belügyminisztert. Megokolásában a közigazgatási bíróság kimondta, hogy a tisztviselők illetményeire vonatkozó igények érvényesítésének kérdése igenis, hozzátartozik, még pe-

vány gyermek állott csak előtte; a kis Fruzsinka, szép, illedelmes hallgatásban.

Őt maradt hát Fruzsinka egyedül, a pusztán, rideg házban, hol nem maradt senki sem, ki nyájas, szerető szót adott volna neki. Bátyjára csak nagy néha ha méltóztatta rá, hogy a dicső, nagy multak fényességét elhagyja érte pár percre, vagy ha Agnes asszony, a vén ház vénebb gondviselője szerencsésítette pár mormogó szóval, be kellett érni annyi jelével is az ápoló gondnak, hogy éppen észre veszik létezését.

De mindamellett mégis nem sorvasztá keserű bánkodás a leányzót, együgyű gyermeki kedvében nem is vágyódott többre, mint ami elébe adatott, úgy hitte, nem is lehet a más-keppen, mint ahogy van, szegény, kicsi árva, tán csak a mesékben találja meg a szeretet, szépség, boldogságnak kincsét.

Egyhangu, szürke napok multak-multak, a lánykát úgy megszokták lassankint a házban, mintha az ócska könyvekkel, vén butorokkal együtt származott volna oda. Kicsi, gyöngye alakja hozzásimult a borongó árnyakhoz, melyek ráfeküdtek az emberkerülte tanyára, mint a homályos álmok. Vala neki két öltözék köntöse: az egyik fekete, barna változókkal, a másik pedig barna fekete cifrákkal. Szerfelett tisztessé módjuk is vala, még legöregebb ember is alig ha akadván rá, ki a divatjukra emlékeznék. Minden ráncban az igénytelen alázatosság lakott, messze fűzén magától a kérkedő hűségnek kárheztát.

Oh, mert az ördög nem csupán a tömjéntől idegen, de talán még kevésbé szereti

a barna és fekete, meg fekete és barna köntösöket.

Teljes nyugalomban lehettek hát mindennek Fruzsinka szívének ártatlan jámborságát illetően, nem ingerelte azt lenge hívságokra senki, semmi. Mert oly halgatagság már egy okos elmét sem csufolhatta meg, hogy veszelelemnek képét lássa abban, mint járja a lány erdők mezők ligetét, mint szedi össze a tarkabarka sok virágot, virító kökörcsint, pirkadó parlagraózsát, köti csomóba, koszoruba, gyermeki játéssal.

Ki gyanakodna az együgyű, kicsi plántákra? ... Kék nefelejt a patak parton, hogy azt susogja: a te szemed is olyan szép, nyájas színben ragyogó. A rózsák, hogy azt mondja: a te orcád is olyan viruló piros, mint bimbáimnak hasadó pirja. Hajladozó, virágos ág, hogy váltig így hizeleg: ilyen ringó, kedves, szép magadnak minden mozdulása, tetsző magahor-dozás.

Oh, Fruzsinka bizonynyal nem is értette meg e csábító, ártalmas beszédet. Szerette a virágokat, szívesen tűzögette keblére, hajába, mert vágyott velük együtt lenni, illatukat szívni, tarka, szép színűktől, mosolygó szépségüktől vidám kedvet nyerni.

Es amikor elmúlt a virágot osztogató nyár, s nap-nap után több vala már ismerős plántái között a hervadó halott, mint az élő, szomorú, bánatos lón Fruzsinka kedve. Összeszedte még utoljára, amit talált, bucsuzó kökörcsint, ősz ibolyát, koszorut kötött belőlük, fejére illeszté s úgy lépett bátyjára elé virágos díszben. De nem hogy hivalgón mutogassa az ő ékességeit, oh nem, csupán azért illette

szólással a jó öreg, nézzen már fel, trászból kicsinyét, mert különben egy-kettőre nélkül is a multé leszen elibe tett ebédje. Avagy arra figyelmeztette talán, hagyja el ültőhelyét, a menyetről egy kődarab veszedelmesen utban van koponyája felé.

Akár ezt, akár amazt, de semmiképen valami módolett vidító és nevetető dolgot nem mondhatott a leányka és ime, mégis csodálatos, a jó ur rátekinvén nagy szép nyájassággal, elmosolyodik. Fruzsinka rá visszanezett és igazán maga sem tudta, miért, de mégis ugyanugy elmosolyodik. Dalolva ment ki azután ujra a mezőre, szorgos kedvvel ott tövestől kiszédett, amit talált, ibolyát, kökörcsint, rózsát, edénybe ültette, megöntözte, takargatta gondai s ime, rideg fagyos tél jöttén nyiló virágoktól ékesen mosolygott Fruzsinka szobája ablaka.

Es azután minden napon került virág a kis lány hajába, kebelére. Oda simalt lágy fűrti selembe, sőtét avult köntösének elvette gyászát, hízogó ékkel reápadván. Oh, már megtudták egymást érteni, a virág meg a lány, oh, már cinkostársak voltak, szövetkezve a hívságoknak diadalmaira.

Egy napon Fruzsinka odaállt a bátyjára elé és így szólott:

— Édes bátyám, kérlek, végy nekem olyan színű köntöst, mint a rózsák szirma, illeni fog nagyon a fekete hajamhoz ...

A tudós ur kiejtette kezéből a pennáját nagy ámulatában.

— Hogy mondd, te leány? ... Hogy ille-ne neked az a szín? ...

Fruzsinka tovább füzte a szót:

Alig a törvény világos rendelkezési alapján. Az a kérdés, vajon a dotáció megvonása jogszerű volt-e vagy sem, csak annyiban tartozik a közigazgatási bíróság hatáskörébe, amennyiben a tisztviselők igényeinek érvényesítését érinti.

E panaszhoz teljesen hasonló a pestvármegyei tisztviselők panaszja, amelyet a közigazgatási bíróság az előbbenihez teljesen hasonló határozattal kísért.

A másik két panasz, amelyeknek Gózon László volt a referense, az állami dotáció megvonásának kérdését öleli fel.

Barsvármegye alispánja ugyanis panaszában törvénytelennek mondja az állami dotáció megvonását s ugyanezt teszi Hontvármegye alispánja is. E panaszok ellen is hatásköri kifogást emelt a belügyminiszter. A közigazgatási bíróság kimondta, hogy a dotáció megvonása dolgában tett panasz elbírálására csak annyiban illetékes, amennyiben a megvonás a tisztviselői illetményeket érinti, egyebekben a panaszt érdemi tárgyalás nélkül visszautasítja. Hasonló határozatot hozott a bíróság Hontvármegye alispánjának ugyanily irányú panaszára. A bíróság ezeket a határozatokat is közölni fogja a belügyminiszterrel.

Betörő diák.

(Tizenhat éves genesztévő.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 31.

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy ma éjjel Demkó Kálmán dr. főgimnáziumi igazgató és országgyűlési képviselő arra riadt fel álmából, hogy valaki jár a szobájában. Fölkelt ágyában, gyújt gyújtott, mire az éjjeli látogató hirtelen besurrant a lakás egyik félreeső helyére s magára zárta az ajtót.

Az igazgató félig felöltözötten kiszaladt a folyosóra, föllármázta a lakókat, akik közül néhányan rendőrt hívtak, a bátrabbak pedig Demkó segítségére siettek. Mikor a rendőr megérkezett, feltörték a félreeső hely ajtaját, a betörő azonban akkorra már eltűnt. Az ablakon át menekült el. Utána mentek s a lábnyomokat, amelyek a hóban élesen meglátszottak,

— Igen, nagyon illene a fehér orcámhoz, az ajakim csattanó pirjához. Nem gondoltál jó bátyám?

A tudós ur hűledezve lihegett.

— Hát honnan tudod te, hogy a te orcád fehér, az ajakad égő piros, a hajad is valami szép a fekete gyűrűiben?

Fruzsinka hamisan nevetett.

— Csak úgy... Tőled tudtam meg jó bátyám. Amikor kezeskedtem fölötted álltam, nem csilliant e fel szememben vidám kedv sugára, nem néztele rám nyájasabban mindég, valahányszor módosabb csinosaggal igazgattam köntöseim rendjét? Mondd, nem te voltál-e, ki a minapában is imígy szólottál: sohse tudtad volna, hogy a rózsá színe ilyen nevető piros, hanemha az én fürteim között látnád...

A tudós ur lesütötte fejét és hallgatott. A kitért könyv ott terjeszkedett előtte várákozón, felvette hát újra pennáját és írt:

„Édes felelm, bizonynyal sok dicsőéges dolognak bírója a férfiu elméje és bizonynyal mindenkinek koronájául adatott ő e földre. Nagy, nehéz titkoknak zára ő néki megnyílik, elmúlt időknek beszéde előtte megelevenül, ő lelkének erejével megvilágosíthatja ezreknek szílvét, fényességet árasztthat a tudatlanságnak, setétségnek birodalmában. Oh, csak azt az egyet ne kívánjátok tőle, hogy az asszony lelkén urrá legyen ő bölcs tanításainak tudományával, mert míg e világ világ, a férfi az asszonytól s az asszony a férfiuól semmi üdvösséges tudományt meg nem tanul.”

deszkával letakarták, hogy később az esetleges bizonyításnál felhasználhassák azokat.

Demkó Kálmán a gyújtó fényénél Lutzpay Emil tizenhat éves polgári iskolai tanulót vélte föllismerni. Cyanuját közölte az időközben megérkezett detektívekkel, akik fölcsegették a fiu atyját. A gyereket tényleg nem találták otthon s az atya sem tudta, hol jár s mit csinál.

A detektívek lesbe álltak a kapunál s reggel hét órakor szerencsésen föl is tartóztatták a diákot, amint fáradtan, álmosan hazafelé vánszorgott. Kérdőre vonták, hol járt egész éjjel, mire Lutzpay Emil kinos zavarba jött s olyan zavart, egymásnak homlekegyenest elmentmondó feleleteket adott, hogy a detektívek máris bizonyosra vették, hogy ő a betörés tettese.

Bevitték a főkapitányságra, ahol Csócsán Jenő dr. rendőrfogalmazó kihallgatta. Eleinte mindent tagadott. A fogalmazó erre a detektívekkel elvezettette a Szűz-utcába, annak a háznak kis udvarára, ahol Demkó lakik s ráállították az egyik cipőnyomra. A gyerek lába egészen ráillett. Erre visszavitték Csócsán fogalmazó elé, ahol keserves könnyek között végre nagynehezen bevallotta, hogy a betörést tényleg ő követte el.

Bevallotta azt is, hogy a gimnázium rajzsztartárában e hó 18-án éjjel elkövetett betörésnek, mely alkalommal sok értékes könyv és rajzszerzőtűnt el, szintén ő a tettese. A züllött fiut letartóztatták s délelben Kócsán átszállították az ügyészség fogházába.

Elítelt uri hamiskártyások.

(Kifosztott utasok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 31.

A hamiskártyázás különben az utóbbi időben nagyon elharapódzott Nagyvárad társadalmának alsóbb rétegeiben. A másodrendű korcsmáknak, kávéházaknak, lebujoznak, külvárosi szállóhelyeknek világában sajátságos, különös, szociális és kriminális szempontból egyaránt érdekes élet uralkodik. E helyre sok ember nem kávé inni, ujságot olvasni, társalogni megy, hanem kenyeret keresni. Ennek a kenyérkeresetnek sok érdekes fajtája van. Első helyen áll közöttük a hamiskártyázás. A rendőri bűnkronika raponként beszámol arról, hogy a „hálózás“, meg az „itt a veres, ott a veres“ hogyan szedi áldozatát. De úzik nagyban is, raffinált stílikkel a hamis játékok.

E bandának, amelyről most szó van, a vezérei hol mint földbirtokosok, hol mint sertés-kereskedők, marhakupecsek szerepelnek. Prémis bundában, bőrs kabátban járnak; vastag szívtart színek és sok gyűrű van az ujjukon. E kitűnő jelmezben sokfelé járkálnak Biharmegyében és sok áldozatot fognak hálójukba.

A rendőrség állandóan figyelemmel kíséri tetteiket, de oly ügyesen viselkednek, palástolják el bűneiket, hogy nehezen lehet üzeimeiknek véget vetni.

Egyik legvakmerőbb stíkljüket tavaly január 12-én hajtották végre a Budapest felé robogó gyorsvonaton. Ezen a vonaton utazott Nagyváradról Budapestre Ágh János budapesti gyógyszerész és Kovács József postatiszt. A banda tagjai közül négyen voltak kinn a pályaudvaron: Huberth Salamon, Gara Miklós, Pászter János és Szilágyi Ferenc — mindnyájan előkelő, bőrs kabátban. Megsejtették, hogy a gyógyszerésznél pénz van. Kettő közülük Huberth Salamon és Gara Miklós felültek a vonatra, váltottak jegyet Berettyó-Ujfalug. A gyógyszerésznek és a postatisztának azonban ugy mutatkoz-

Budapestre utaznak. Pár szívélyes szó után kártyázást ajánlottak unaloműzés céljából.

A gyógyszerész lépre ment. Megkezdődött a kártyajáték a gyógyszerész, Huberth Salamon és Gara Miklós között. Mire a vonat Mezőkeresztesre ért — alig egy negyed óra alatt — a gyógyszerésztől Huberthék 2200 koronát nyertek. Ugy látszik a zsákmánynyal megelégedtek, mert avval az ürügygyel, hogy vizért mennek, kiszálltak a mezőkeresztesi állomáson. Azonban ez egyszer megjárták. A nagyvárad állomáson Polc Lajos helyettes rendőrelőnök és Balogh Zsigmond rendőr látták, amint felszálltak, Mezőkeresztesen pedig Balassa János vasuti őr felismerte őket, amint leszálltak. Mikor tehát Ágh János a nagyvárad rendőrségen feljelentést tett ellenük, nyomban tudta a rendőrség, hogy kik a bűnösök. A szembesítésnél a gyógyszerész tényleg rájuk ismert.

Tegnap ítélezett felettük a nagyvárad törvényszék büntető tanácsa Böhm Jenő elnök letésével. A vádhatóságot Baróthy Pál dr. képviselte a vádlottakat Vevik Kálmán dr. védte. Ámbár tagadtak, a rendőrök és a vasutbírók a vádjuk vallottak.

A törvényszék nyolc-nyolc havi börtönnel sújtotta őket. Felebbezték az ítélet ellen. A vádhatóság

Egy aradi író halála.

(Hajnalka.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

Messze innét, Zilahon, meghalt egy ezüsthaju matróna. A mai nemzedék kevés tudott róla, de harminc-negyven év előtt az egész ország olvasó-közönségének kedvence volt. A legvonzóbb nevei közé tartozott az álnév, amely alatt verseit és elbeszéléseit írta: Hajnalka; a budapesti Aradhoz sok szál kötötte. Itt nevelkedett s a férje: Rózsáagi Antal, aki főjegyzőként országos nevű író volt, Aradon tanár volt. Az élet utolsó korszakában rokonaihoz Zilahra menekült, onnét is szeretettel gondolt Aradra való vissza-

Zilah-ról jelentik, hogy ott a múlt század hatvanas hetvenes éveinek egyik népszerű írója és nője özvegy Rózsáagi Antalné, született csipkés, Balintffy Etelka Zilahon, hatvankét éves korában elhunyt.

Rózsáagi (Rózsáagi) Antalné, Borosjenőn, 1844 március 26-án született. Aradon, a Benediktus-féle nevelőintézetben nevelkedett. Mint iskolás-leány verseket írogatott s tizenhárom éves korában jelent meg első verse Brédy Zsigmond ujságjában a Pesti Hölgydivat-lapban. Az első időben cimen. Ezután egész lelkével az irodalomnak szentelte magát, s Rózsáagi Antal aradi tanárnak, az akkor már ismert jeles írónak Gombostű című lapjába írt verseket és novellákat. Ez az irodalmi összeköttetés bensőbb viszonyhoz vezetett; a szerkesztő 1863-ban nőül vette szeretetreméltó munkatársát. A dolognak érdekes története van, melyet Szöllőssy Károly, a néhai való aradi író és igazgató-tanító így írt meg Rózsáagi Antal életrejében.

Történt egyszer, hogy a fiatal leány, aki addig verseket írt, egy elbeszélést küldött be a Gombostű szerkesztőségébe Rózsáagi Antal lapjához. A szerkesztő átolvasta a dolgozatot s bár a meseje érdekes volt, a szerkesztő azt nagyon kuszált tartalmának s formájának nézve nagyon lazának találta. Ezt egy nem ép udvarias s erkesztői üzenetben tudomására adta az írónőnek. A szerkesztői üzenetben körülbelül annyit volt, hogy a szerkesztőnek más dolga is van, mint rossz kéziratokat olvasni. Ez több volt, mint amennyit egy fiatal leány elbirt. Pa-

ny, eddig nem tudott szert tenni azon ismeretekre, amelyek az írás mesterségében irányítók és a mesterséget művészetté teszik, de a módon való utbaigazítás inkább tanács, mintsem ösztönzi a hajlandót. A szerkesztő eljárássának lovagiatlan voltát, alaptudományát, sőt egy levélben jó tanácsot adott az íróknak. Ennek az lett a következménye, hogy a megírt „beszély”-t át az írók az „*Virág Pista csókja*” címmel nemet fordításra is jutott. A szerkesztő és az írók között levelezés támadt, s 1863. tavaszán a szerkesztőn meglátogatta Hajnalkát, el is vette.

Hajnalka dalai címmel verskötetemelyet 1875-ben *Kandalló* mellett is gyűjteménye követett. Mindketlen fogadta a kritika és az olvasó. 1875-ben jelent meg *Hölgyek asszonya*, 1885-ben pedig összes kölleménye. Az aradi lapokban is, amikor férjét a keresztrumba hívták be, s mikor az unkatársa lett. Novellái *Lapokban* és a *Magyar Bazar*-Férje a nevét 1880-ban *Rózsa*

ül *Rózsa* Bandi az által jóváarosan s egyes fürdőkön lett. Leánya Hallósy László-ett aradvárosi tisztviselőnek

öt tegnap helyezték Zila-ly, nagy részvét mellett.

gyűző bűnpöre. t föloldották.

7 távirati értesülése. —

Arad, január 31.

Ilenczék körében kinos a marasztaló ítélet, a büntetőbiróság *Fazekas* Pestvármegye fölfüggette ügyében hozott. az ügyesség indította, a budapesti büntetője, hivatalos határozat vétsége miatt *Fazekas* és hivatalvesztésre ítélt, *Polonyi Géza* ítélet kihirdetése után

nyomozási és alaki okokból felebezést jelentettek be. Sérelmesnek találták az ítéletet egyrészt azért, mert *Fazekas* inkriminált cselekménye: rendkívüli közgyűlés összehívásának, szerintük jogos megtagadása miatt *Fazekas* nem lehetett bűnösnek kimondani a hivatalos vizsgálás vétségében, másrészt meg azért, mert *Drill* járásbíró nem a tárgyalás során szerzett bizonyítékok alapján hozta meg ítéletét, hanem előre elkészített ítéletet olvasott föl.

Fazekas főlebbezésével ma foglalkozott a büntető törvényszék egyik főbbviteli tanácsa, amely hosszabb tanácskozás után föloldotta a járásbíró marasztaló ítéletét és a bizonyítási eljárás kiegészítése mellett új ítélet hozatalára utasította.

A törvényszék határozatáról távirati értesülés alapján az alábbi tudósítást adjuk:

A budapesti királyi büntető törvényszék főbbviteli tanácsa ma tárgyalta *Fazekas* Agoston bűnügyét. A bíróság az alaki semmisségi panaszt mellőzte. Az anyagi semmisségi okokon alapuló panasz felülvizsgálata után a bűnügyet nem ta-

lálta érettnak az elbírálásra és ezért a bizonyítási eljárás kiegészítését rendelte el. A bizonyítékok megszerzésével és az új tárgyalás megtartásával *Farkas Gyula* járásbíró bizta meg.

A törvényszék végzésének indoklásában kifejti, hogy a marasztaló ítéletben megállapított tényállás az első tárgyalás alkalmával lefolytatott bizonyítási eljárás által nem nyert kellő beigazolást.

A pesti vármegyei háza a törvényszék határozata nagy örömet keltett és *Fazekas* már a mai nap folyamán számosan üdvözölték a bűnösségét kimondó ítélet megsemmisítése alkalmából.

A hegyaljai motoros peázsvonala.

(Tárgyalások a lóvasúttal.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

Egyre jobban közeledik az aradhegyaljai motoros vasut megnyitásának az ideje s így minden nap sürgetőbbé teszi annak a kérdésnek a megoldását, hogy melyik vonalon robogjon be az új motoros Arad szívébe. Mint ismeretes, legutóbb a *Boros Bóni-kör* is állást foglalt ebben az ügyben és mint a vasut felé eső városrész érdekeinek a védője, az eredeti terv mellett tört lándzsát, hogy t. i. a *Boros Bóni-téren* és az *Andrássy-téren* vonuljon el a hegyaljai motoros. E terv megvalósítása elé azonban akadályt gördített a lóvasut joga s a részvénytársaság ezért oda módosította a tervet, hogy a vasut a *Tehén-utcán*, az *Erzsébet-uton* és az *Eötvös-utcán* keresztül a *Szabadság-térre* vezessen.

Most, hogy a *Boros Bóni-kör* magának Aradváros közönségének a támogatását is kikergette az eredeti terv számára, a részvénytársaság is energikus lépésekre szánta el magát, hogy az új vasut a főútvonalon vonuljon be. Az első lépés a lóvasuttal való békés egyezség létrehozását célozza. Hogy az új vasut minél hatékonyabb módon szolgálja a város közönségének az érdekelt, hajlandó a társaság arra, hogy *peázsszerződést* kössön a lóvasut társasággal, természetesen csak abban az esetben, ha a lóvasut mérsékelni fogja a követeléseit.

Erre azonban vajmi kevés a kilátás. Az új vasut társaság egyik vezető embere a napokban fönt járt Budapesten, ahol a *peázsszerződés* dolgában beszélgetést folytatott *Urban Adolf*-al, aki mint a Magyar Forgalmi Bank igazgatója tudvalevőleg a legtöbb lóvasuti részvény tulajdonosának a képviselője. A beszélgetés során *Urban* jelezte, hogy a lóvasut igen merev álláspontot foglal majd el a tárgyalások alkalmával s ezért nem is reméli, hogy a motoros vasut képes lesz teljesíteni az eléje terjesztendő föltételeket. *Urban* különben február elején Aradra jön és — ugye lehet — azonnal hozzáfog a purparlekekhez.

A részvénytársaság mindazonáltal meg fogja kezdeni a tárgyalásokat, de azzal az esettel is számol, ha ezek a tárgyalások nem vezetnek eredményre. A *Tehén-utcán* át vezetendő önálló vonalra máris megsürgették a közigazgatási bejárást és minden lehető elkövetnek, hogy *önálló vasuti jogon* bejussanak a városba. Arról is beszélnek, hogy a részvénytársaság *prejudiciális keresetet* indít a lóvasut ellen, hogy a kizárólagossági jog dolgában bírót döntést provokáljon, miután Aradváros közönsége nem szorgalmazta kellőképen a kérdés megoldását.

Marx Imre adósságai.

(A megszökött hentes.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

Marx Imre, a mások pénzével megszökött aradi hentes, bizonyára vigan éli világát *Romániában*, ahová szombaton reggel sikerült eljutnia, míg a megkárocsolt hitelezők kénytelenek a polgári pörösködés nagyon is meddőnek ígérkező útjával beérni. Marxnak ugyanis annyi adóssága volt, ahány hajszála. Ezt persze nem sokan tudták, mert szorgalmas, törekvő iparosnak ismerték mindenütt, a három üzlete elég jó hírnévnek örvendett, még a *Demeter-utcában* háza is volt, ennél fogva hiteleztek neki. Most azután, hogy a sok követelés érvényesítésére került a sor, nagy meglepetéssel tapasztalták a hitelezők, hogy a fedezet bizony édeskeves ahhoz, hogy a pénzüket lássák.

Azt az árverést, melyet *Éles Béla* dr. ügyvédnek, *Engel Adolf* jogi képviselőjének a kérelmére rendelt el a bíróság, ma délelőtt tartották meg, *Török Dónes* bírósági végrehajtó közbenjöttével. Elárverezték a *Demeter*-, a *Török*- és a *Templom-utca* hentesboltban levő husféléket, amelyekért összesen 204 koronát kaptak. *Engel* 4800 koronás követelésének a biztosítására, mint említettük, lekötötték a három üzlet felszerelését és a butorokat, amelyeket 2300 korona becsértéssel vettek föl. Ezeknek az ingóságoknak az elárverezése csak később kerül a sor. A butorok ugyan *Marx* felelőségének, született *Rács Annának* a nevére vannak, de ezek is — *dobra* kerülnek, mert azon a váltón, melyet *Marx Engelnek* adott, *Rács Anna* is szerepel, mint jótálló.

Fedezetül szolgálna a követelések részére a *Fejsze* és a *Demeter-utca* sarkán levő ház, amely *Marx Imrének*, meg a feleségének a nevére áll. Ezt a házat *Marx* 12000 koronáért vette néhány évvel ezelőtt, azonban *tulontul megterhelte jelzáloghólcsonnal*. Egy aradi pénzügyintézet 1000 korona, *Simeon Petru* 1000 korona és egy másik aradi pénzügyintézet 10000 korona kölcsönt folyósított Marxnak a házára, azonkívül a megszökött hentesnek a sógora, *Rács János* is előjegyzést vezetett erre az ingatlanra a mai nap folyamán 6800 korona erejéig, egy váltó-követelés alapján.

Körülbelül abban az arányban növekedik az eddig ismeretlenül maradt hitelezők száma, mint ahogy csökken a remény, hogy Marxot visszahozzák. A már ismert áldozatokon kívül igen érzékenyen érintette a szökés *Striffler Antal* eleki gazdát is. *Marx* 7000 korona értékű sertést vásárolt tőle s miután ezer koronát átado t neki, azt mondta, hogy mielőtt Aradra érkezik, eladja a bust és az anyagot, azután rögtön elküldi a fennmaradt hatezer koronát. A hentes tul is adott Aradon a sertéseken, de a pénzt máig is küldi.

A szökés gondolata valószínűleg csütörtökön érlelődött meg Marxban. Csütörtökön reggel ugyanis fölment *Deu sch Bernáthoz* és megfizette neki egy régebbi keletű 2000 koronás tartozását. Ugy látszik, később megbánta, hogy ilyen becsületes volt és mivel keveselte az *Engel Adolf*-tól kicsikart 4800 koronát, még aznap délután 6000 koronát kért *Deutsch Bernáttól* és ezt is megtartotta magának. Nem lehet tudni, hogy Marx hová tette a sokfelől összeharócsolt pénzt, mert amikor átlépte a romániai határt, csak 4800 korona volt nála. Legalább ezt sürgönyözte az aradi rendőrségnek a predeáli határrendőrkapitány.

Uj obstrukció. Barabás, Ugron és Justh.

(A kik a békét ellenzik.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 31.

Még meg sem kötötték a békét és máris új harc készül; még az sem tökéletesen bizonyos, hogy vajjon hamarosan megnyílnak-e az országgyűlés tárgyalásai és máris készül kitörni a magyar politika betegsége: az új obstrukció. A vezérőrbizottság békeellenes tagjai, élükön Ugron Gáborral, már nyíltan hangoztatják a békékötés utáni harcot, harcot esetleg eddigi fegyvertársaik ellen, a koalíció kebeléből alakuló kormány ellen. Erről a készülődésről egy budapesti estilap nyomán a következőket jelenthetjük:

A béke ellenzői.

Az elégedetlenek élén Ugron Gábor fujja tele tüdővel a harci riadót.

— A császár föltételeit elfogadni annyit jelent — mondotta Ugron — mint belenyugodni a nemzet leveretésébe. Sajnos, a vezérőrbizottság olyan, hogy el fogja fogadni a király föltételeit. Ezen már nem lehet változtatni. A nemzetet azonban nem lehet megcsalni. A nemzet föl fog ébredni és látni fogja, micsoda galád játékot űztek vele. Határozottan tudom, hogy a képviselőházban nem leszek egyedül a véleményemmel. Most nem csinállok semmit, kössék meg a békét, amely páratlan lesz a nemzetek történetében. De nemcsak katonai téren lesz megalázó ez a béke, hanem gazdasági téren is. A béke szerint még tizenegy esztendeig lesz kiszolgáltatva Magyarország Ausztriának.

Barabás Béláról azt mondják, hogy a vezérőrbizottság tegnapi értekezletén a következő kijelentést tette:

— Kinyilatkoztatom, hogy a vezérőrbizottság határozatával szemben föntartom cselekvési szabadságomat.

Justh Gyula pedig ezt mondotta:

— A magyar vezényszó nélkül nem tudom elképzelni a békét. Nem tudom mit fog csinálhatni a vezérőrbizottság tegnapi határozatával.

A fiatal függetlenségi képviselők mind ilyen hangon beszélnek és nagy az elégedetlenség köztük.

Az önálló vámterület.

Ugron Gábor „A Nap” holnapi számában „Mi van az önálló vámterülettel” című cikkében a következőket közli a királyi üzenet tartalmáról:

A vámszerződésekre nézve azt üzeni a király, hogy a német meg az olasz és a többi kereskedelmi szerződést 1917. évig szóló érvényességgel meg kell kötni és addig Ausztriával szemben is fentartandó a vámszövetség. 1917-ben tárgyalhat Magyarország és Ausztria a közös vámterület fentartásáról és egyezzen meg a két állam, amint tud. O sem egyik, sem másik félre befolyást nem fog gyakorolni.

Szervezik az obstrukciót.

A függetlenségi pártnak ez az intranzigens és elégedetlen része máris megkezdte az Ugron zászlaja alatt való tömörülést. El vannak határozva, hogy amennyiben katonai téren nem hoz engedményt a béke, Ugron Gábor vezérlete alatt megindítják az obstrukciót, amely-

hez, a már kipróbált módszer szerint teljesen elég negyven ember. Ez a szám pedig kitelik azokból, akik becsületszavukra fogadták, hogy katonai engedmények nélkül le nem szerelnék. Ugyanezek sorából kerültek ki azok is, akik a márciusi esetleges elnapolást tudomásul nem vették volna és erről írást is adtak.

Ezt a szervezkedést, — amint az említett estilap írja, erősen fokozza az is, hogy a békének már hoztak is egy igen nagy áldozatot, Justh Gyula elnökségének elejtését. Ez a legfelsőbb kívánság bizonyosan Fejérváry Géza báró akarata szerint történt, aki nem tudta megbocsájtani Justh Gyulának a „szemét népet.”

Nem maradok egyedül.

A vezérőrbizottságban ma is szó volt Ugron fellépéséről, amelyet indoklatlanul mondanak. Ugron a maga igazolására ma ezt jelentette ki:

— Eddig vallott álláspontommal nem birtam összhangzásba hozni a király föltételeinek elfogadását, mert ezek — ismétlem — a nemzet megalázását jelentik. Egyelőre azonban minden propagandától tartózkodom, bár a vezérőrbizottságban már tegnap nem volt a fölfogások változása várható. Nézetem szerint a béke a király és a vezérőrbizottság közt kész, mert ez teljesen a magáévá tette a király álláspontját és föltételeit.

Ha azonban a nemzet látni fogja, mit követtek el ellene, úgy igazat ad nekem. A képviselőházban semmi esetre sem maradok egyedül. Tegnapelőtt különben a vezérőrbizottságot óva intettem, ne kösse meg ezt a békét, mert nemcsak a katonai feltételek megalázók, hanem a gazdaságiak is. Mindazonáltal azt hiszem, hogy a béke megkötését már nem lehet megakadályozni, de a nemzetre az éppen nem volt épületes.

Ugron — a leszerelés mellett.

A koalíció körében ma is sokat beszéltek Ugron Gábor kilépéséről. Több képviselő a függetlenségi pártkörben kézzel-kézzre adta Ugronnak néhány hét előtt írt cikkét, melyben hangoztatta, hogy a koalíciónak a katonai kérdéseket jelenleg ki kell kapcsolnia a gazdasági és belügyi kérdésekben kompenzációt követelni, hogy így az országot egy jövőbeli sikeresebb ellenállásra szervezhesse. Mostani magatartása tehát merő ellentétben áll azzal a fölfogással, amelynek néhány héttel előbb még ő maga is szószóloja volt.

Szakadás a zsidó-hitközségben.

(Az ortodoxok különválását megengedték.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

Annak idején nagy felvűnést keltett az a mozgalom, amelyet az Aradon lakó ortodox felekezetű izraeliták indítottak az iránt, hogy az aradi izraelita hitközségből kiválhassanak és külön, önálló hitközséget alakíthassanak. Az ortodox izraeliták több tekintetben elégedetlenek voltak a hitközséggel, főként azért, mert néhány év előtt imaházukat olyan helyre tette, amely nekik több szempontból nem felelt meg.

Az ortodoxok a különválás érdekében fölíratot intéztek a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez. A miniszter az ügyet leküldte Arad város közigazgatási bizottságához, amely élénk vita után olyképen határozott, hogy nem tesz kifogást az ortodoxok különválása ellen.

Ebben az ügyben, amint értesülünk, most döntött Lukács György vallás- és közoktatásügyi miniszter a határozatról Arad városát is értesítette.

A miniszter akképp döntött, hogy az ortodoxokat nem menti fel azon kötelezettség alól, hogy hitközségi adójukat az aradi izr. hitközségnek fizessék, de megengedi, hogy külön hitközséget alakítsanak, külön imaházat, külön lelkesít, kántort és huszágot tartsanak.

A miniszter határozatának utolsó része jelent veszteséget az izr. hitközségre, miután a hitközség a vágatási, ugynevezett gabella-díjakból évente meglehetősen jövedelmet kapott és ezt főként az ortodoxok fizették.

Az ortodoxok valószínűleg külön imaházat létesítenek, de ahhoz, hogy külön rabbint tartssanak, aligha lesz elég anyagi erejük.

Páris nyugdíját felfüggesztették.

(Az alispán rendelete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 31.

Több ízben megemlékeztünk már róla, hogy Dálnoki-Nagy Lajos alispán, miután Páris Gábor volt világi főszolgabíró elvállalta Abaujtona vármegye főjegyzői állását, lépéseket tett, hogy a volt aradmegyei tisztviselő nyugdíját szüntessék be. Ez a mai napon be is következett s február elsején Páris Gábor már nem kapja meg nyugdíját, melyre igényt sem tarthat, mert hiszen mostani közigazgatási tevékenysége beigazolja, hogy nyugdíjaztatása nem volt indokolt, különösen nem akkor, amidőn a megyei közigazgatás terén előző állásánál magasabban folytatja működését és huzza fizetését.

Dálnoki-Nagy Lajos alispán az elmúlt napok egyikén tudvalevőleg hivatalos átiratot intézett Abaujtona vármegye alispáni hivatalához, megkérdezvén, hogy Páris Gábor milyen minőségben és milyen fizetéssel teljesít a megyénél szolgálatot. Erre azért volt szükség, hogy hivatalos aktával is igazolni lehessen a volt főszolgabíró nyugdíjigényjogosultságának megszűnését.

Miután azonban időközben a hírlapokban megjelent félhivatalos és más híradások alapján konstataálni lehetett, hogy Páris tényleg alispánhelyettes-főjegyzői állást tölt be, az alispán nem tartotta szükségesnek, hogy bevárja a megkeresésére érkezendő választ, hanem arra határozta el magát, hogy már most megteszi intézkedéseit, annál is inkább, mivel a február hóban esedékes nyugdíjrészlet felvételét a megye pénztárának javára meg akarta akadályozni.

Ennek folytán Dálnoki-Nagy Lajos a mai napon az aradi pénzügyigazgatásnak lapunkban részletesen ismertetett javaslatára alapján felfüggesztette Páris Gábor 2400 koronát tevő nyugdíjának folyósítását s ezen intézkedéséről úgy a pénzügyigazgatóság számvevőségét, mint Páris Gábor abaujtonai főjegyzőt átiratilag értesítette.

A felfüggesztés természetesen csak preventív intézkedés, amely után, ha a hivatalos tudósítás is megérkezik Páris közigazgatás tevékenységét illetőleg, — a végleges nyugdíjmegvonás következik.

Zsúr-témák.

A nők a bál előtt.

I.

Mit éreznek a nők a bál előtt? Először különbséget teszek azon nők között, kik elmennek a táncvigalomra és azok között, akik el nem mennek. Azok között, kik készülnek a bálba, vannak olyanok, kiknek „szívők királya” is el fog oda menni; de vannak olyanok is, kik tudják, hogy „ő” nem lehet ott. Találkoznak olyanok is, főképp a faluró jöttek közül, kik kevés ismerőst remélnek találhatni, sőt talán egyre sem számolhatnak egész bizonyossággal. Bármily hihetőennek látszik, de vannak olyan nők is, kik csak azért mennek, mert el kell menniök. Vannak olyanok is, kik leginkább csak azért mennek el, hogy ott — bocsánat, alig merem kimondani — hiuskodjanak s minél többet „elbolondítsanak”. Az idősebb nők közül, az anyák közül pedig vannak olyanok — mi türes tagadás — kik szép remények fejében mennek.

Akik el nem mennek, azok közül némelyek nagyon fiatalok, azért nem mehetnek el; mások pedig azért nem, mert ezeknek nem adhatnak éveikből nehányat kölcsön. Vannak olyanok, kiket gyász, másokat betegség, vagy váratlanul jövő szerencsétlenség akadályoz. Ismét vannak olyanok, kik azért nem mennek, mert, „már a jövő bálba” mennek el s olyanok, kiknek kelő költségük hiányzik. Legutóljára említem azokat, kik azért nem mennek el, mert „az eféle” már őket nem érdekli.

Tekintsünk most ezek szívébe.

Azok, kik tudják, hogy ott lesz „ő” is, a legnagyobb örömmel készülnek. E őtük óráknak tűnnek fel a táncvigalom előtt a percek, mint majd perceknek tűnnek fel a táncvigalom alatt az órák. Az ilyenek csak arra törekednek, hogy „néki” minél jobban tessenek s inkább vesznek föl oly színű ruhát, vagy oly ékszert, melyről tudják, hogy „előtte” kedvesek, mint olyant, melylyel inkább feltűnhetnének a közönség előtt. Inkább akarnak „néki” tetszeni, mint a többi mindnek.

Akik tudják, hogy „szívők választottja” nem lehet ott, az előbbieknél sokkal egykedvűbben készülnek. Söhajtoznak, főképp mikor már fel vannak öltözve s végig nézve magukon azon öltönyben, mely bájait a szokottnál jobban kitünteti, lehetetlen elfojtaniok a sóhajt: „Miért nem lát ő is?”

Akik kevés ismerősré számíthatnak, azok egy aggodalommal foglalkoznak: „Kapok-e elég táncost?” Talán ezek szaladnak legelőször, de mindig csak pillanatnyi időre a túlkörhöz s kérdik maguktól: „Elég szép vagyok-e?” Az ilyenek különös gonddal kérdezősködnek arról: „Ejő-e ez? ott lesz-e az?” s így tovább.

Hát azok milyenek, akiknek el kell menniök. Az ilyenek többnyire, de nem mindig, szeszélyes hölgyek. Vannak azonban kivételek is. S mi kényszerítheti a nőt, hogy menjen, ha nem akar? Sokféle; például ha egy kisvárosban a városi hivatalnokok egy jótékony célú táncvigalmat adnak s a papa tekintélyes hivatainak, neki részt kell vennie s így egyetlen leányának is, (ha csak a színielt betegségben vagy más effélében nem keres kibuvó ajtót, de ezt meg a gyöngéd gyermekei szeretet tiltja) Sok efféle ok van. Az ilyen nők rendesen akkor kelnek ki nagyon a táncvigalom ellen, mikor az még messze van; de ha már eljő az óra, rendesen örülnek, hogy mehetnek.

Azek, kik leginkább hódításvágyból örülnek a táncvigalomnak, rendesen legtöbb gondot fordítanak arra, hogy minél feltűnőbbben jelenhessenek meg. Az ilyenekkel van legtöbb dolga a szabónak, a fodrászoknak. Ezeknek kerül rendesen legtöbbbe a táncvigalom. Az ilyenek nem sóhajtással, nem szende mosolylyal, hanem nemével a büszkeségnek néznek végig a túlkörön s jaj volna azoknak, kik őket így

bálra készülve látnak és nem bókólnának nekik. Mindenik nő örömmel veszi, hacsak a felöltött szobalány is azt mondja neki: „Jaj be szép a kis-asszony!” de a hiu nemcsak szívesen veszi, hanem meg is kívánja ezt.

P. F.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 1. Tanítóbál (Iparosház.) — A borossebesi kereskedelmi alkalmazottak táncvigalma (Kaszinó.)

Február 3. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület táncvigalma (Fehér Kereszt.) — A világi önkéntes tűzoltó-egyesület táncvigalma (Magyar király.) — Menyecs-kék bálja (Tóth-vendéglő.) — Az egyesült ujarad zsigmond-házi önkéntes tűzoltó-egyesület álarcos bálja (Martini-sör-csarnok.) — Az aradi iparosifjak önképző-egyesületének táncvigalma (Iparosház.)

Február 4. Az aradi magyar államvasuti altszaktör táncvigalma (Iparosház.) — A paulist polgári olvasókör táncvigalma. — A radnai polgári olvasókör táncestélye (Magyar korona.)

Február 10. Monstre hangverseny és táncestély (Fehér Kereszt.)

Február 11. A csermői önkéntes tűzoltóegyesület táncmulatsága (Kaszinó.)

Február 24. Katonatiszti estély (Iparosház.)

Március 3. Az aradi vaskereskedők és alkalmazottak nyugdíjgyűlésének táncvigalma (Központi Szálló.)

Március 10. Az aradi sportkedvelő ifjuság táncmulatsága (Iparosház.)

(=) A tanító bál. Holnap, csütörtökön este zajlik le az aradi ipartestület székházában az idei farsang egyik legkiválóbb eseménye. A nagy művelzetet ígérő hangversenynyel egybekötött tanító-bál lesz ez az esemény, amely iránt szokatlanul élénk érdeklődés nyilvánul meg az aradi társadalom előkelő köreiből. Az érdekesen kiváló ízléssel összeállított hangverseny és a közreműködők személye előre is biztosítják a sikert és előreláthatólag nagy számmal gyűjtik majd a közönséget a fényes mulatságra.

A béke küszöbén.

Andrássy a királynál.

(Kossuth audiencián.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 31.

A mai napon a béke ügye abba a stádiumba lépett, melyből a megvalósulást csak egy lépés választja el. Noha a vezérőrbizottság tárgyalásainak menetéről és megállapított válaszáinak tartalmáról konkrét és teljesen megbízható értesülések nincsenek, mégis a kiszivárgott hírek azt sejtetik, hogy a vezérőrbizottság elfogadta a király feltételeit.

Noha ez tényként is megállapítható s ámbár a vezérőrbizottság mai ülése után a békét annyira biztosnak tekintették, hogy egész komolyan beszéltek Kossuth Ferencnek audienciára való hívásáról, (ami mintegy expiacióul szolgálna a szeptember 23-iki fogadtatásért), a pártkörökben mégis pesszimiztikus hangok hallatszottak ma este. Ugy látszik azonban, hogy ez csak taktikázásból történt, mert ezeket a „hangulatokat” teljes mértékben ellensúlyozzák a megnyugtató hírek. A nagy események előestéjén szállogózní szokott álhírek valósággal tömegesen jelentkeznek most is: harcias nyilatkozatokat portálnak, ijesztgetnek, kombinálnak. A vége azonban előreláthatólag mindezeknek az lesz, hogy a sok ellentmondó hír konglomerátumából már a legközelebbi napokban teljesen kialakul a béke.

A vezérőrbizottság ülése.

A szövetkezett ellenzék vezérőrbizottsága ma délelőtt 10 órakor ülést tartott

a függetlenségi pártban Kossuth Ferenc elnökelete alatt. Az ülésen elnökön kívül a következők vettek részt: Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Darányi Ignác, Hadik János gróf, Justh Gyula, Bánffy Dezső báró, Vázsonyi Vilmos, Eötvös Károly, Hock János, Holló Lajos, Szederkényi Nándor, Barabás Béla, Gulner Gyula, Polónyi Géza, Sággy Gyula, Tóth János, Molnár János, Batthyány Tivadar gróf, Zichy Aladár gróf és Rakovszky István.

A bizottság mai ülésén a királynak adandó válasz szövegét állapították meg a tegnap kiküldött szövegező bizottság javaslata alapján. Majd még egyszer részletesen megvitaták a helyzetet. A királynak adandó válasz pontos megállapításán igen részletes és beható vita folyt, amely eltartott délutáni 1 óráig. A válaszban — mint halljuk — pozitív proposíciókat a vezérőrbizottság nem tesz s célja csupán az, hogy a békétárgyalások megkezdését lehetővé tegye. Tény az, hogy a király kívánságához mértén a vezérőrbizottság precíze és határozott hangon szövegezte meg válaszát.

A vezérőrbizottság ülése délből egy órákor végződött s az alábbi hivatalos közlést adták ki róla:

A vezérőrbizottság végleg megállapította és formulázta azt a választ, melyet majd gróf Andrássy Gyula a vezérőrbizottság nevében a királynál közölni fog. Andrássy ma táviratban jelentkezik kihallgatásra.

Kossuth a királynál.

Andrássy Gyula gróf az audiencián, mely valószínűleg pénteken lesz szóbelileg is bő, részletes jelentést tesz a felségnek és a vezérőrbizottság megállapodásához képest, abban az esetben, hogy a tárgyalások lehetősége bekövetkezik, Andrássy Gyula gróf ajánlani fogja a felségnek Kossuth Ferenc meghallgatását. A vezérőrbizottság tagjai remélik, hogy minden úgy fog menni, mint a karikacsapás és biznak benne, hogy a király már vasárnap audiencián fogadja Kossuth Ferencet.

Minden ellenkező híreszteléssel szemben fentartjuk azt az értesülésünket, hogy a vezérőrbizottság az Ugron Gábor-féle kellemetlen incidens dacára a béke mellett foglalt állást.

Mint híre jár, holnap a miniszterelnök is Bécsbe utazik és szintén audienciára megy a felséghez.

A válasz.

Egy koalíciós estilap a következőket írja a vezérőrbizottság válaszárol:

A király üzenetére adandó választ ma délelőtt szövegezték meg végleg a baloldali vezérei. Hosszu munka volt, három órán át tartott. A konferencia után Kossuth Ferenc, Andrássy Gyula gróf és Hadik János gróf együttmaradtak, hogy letisztázzák a válasziratot. Az egyik tisztapéldányt Andrássy magával viszi Bécsbe és átadja a királynak, a másik példány Kossuthnál maradt.

A válaszirat három főpontja a katonai kérdésekre, a gazdasági dolgokra és a belügyi reformokra terjeszkedik ki és mintegy kormányzati programját képezi a baloldali pártok koalíciójának. A vezéren kívül ez idő szerint senkisé ismeri a válaszirat teljes tartalmát, de annyi megállapítható, hogy a vezérőrbizottság

minden pontra nézve egyértelmű megállapodásra jutott és azon igyekezett, hogy a király is tárgyalható alapul ismerje el jogadja el.

Ha ez megtörtént, pedig úgy látszik, hogy a vezérek bizakodnak, hogy megtörténik, ebben az esetben igazán komoly kilátások nyílnak arra, hogy nemzet és király között a béke helyreálljon. A választ valószínűleg holnap az általános kihallgatások során adja át Andrássy a királynak. A vezérő-bizottságban azt hiszik, hogy a király nem adja meg rögtön a választ, mert a katonai kérdésekben szükséges Pitreich hadügyminiszter meghallgatása is.

Az új kabinet.

Egyik budapesti estilap írja:

Vermesebb ellenzéki politikusok már egész biztosra veszik a békét és tegnap este már listát is csináltak, hogy mi hogyan lesz, ha létrejön a koalíciós kormány.

Csak a kuriózum okából közöljük ezt a listát, melynek egyelőre persze komolyabb jelentőséget még nem lehet tulajdonítani, minthogy némi szava még a királynak is lesz hozzá:

Tehát:

Miniszterelnök lesz: *Andrássy Gyula* gróf, esetleg *Széll Kálmán*.

Pénzügyminiszter: *Kossuth Ferenc*.

Földmivelésügyi miniszter: *Darányi Ignác*.

Közülatásügyi miniszter: *Wlassics Gyula*.

Honvédelmi miniszter: *Bolgár Ferenc*.

Igazságügyi miniszter-jelölt egy egész sereg van. És pedig: *Günther Antal*, *Szivák Imre*, *Nagy Ferenc*, *Holló Lajos* és *Polónyi Géza*. (Minthogy sehogyse tudják szépszerével eldönteni, ki legyen a miniszter, valószínű, hogy adott esetben sorshuzás útján végzik el a dolgot.)

Belügyminiszter: *Apponyi Albert* gróf. (Beszéltek *Bánffy*ről is, de ő nem hajlandó a koalíciós kormányba belépni.)

Király személye körüli miniszter: *Zichy Aladár* gróf (de ha *Széll Kálmán* lesz a miniszterelnök, akkor *Andrássy*.)

Kereskedelemügyi miniszter: *Batthyány Tivadar* gróf.

Horvát miniszter: Valamelyike azoknak a horvát politikusoknak, akik a fiumei határozat meghozatalában voltak részesek.

Már egyéb állásokat is töltöttek be. Igy: fiumei kormányzó lesz: *Batthyány Lajos* gróf, horvát bán: *Rauch Levin*.

Államtitkároknak kandidálják: *Tóth Jánost* (honvédelem), *Miklós Odónt* (földmivelésügyi) *Hadik János* grófot (belügy.)

Mint látszik, a listában az alkotmánypárt dominál.

Egy másik estilap ezt írja az eljövendő kabinetéről:

A szabadelvűpártban szintén holt bizonyosra veszik a békét, úgy, hogy ott kész miniszteri lista is forog közkezen, amelyet hitelesnek mondtak. A szabadelvűpárt szerint a béke esetére a koalíció ebben a kormányban állapodott meg:

Miniszterelnök: *Széll Kálmán*.

Belügyminiszter: *Andrássy Gyula* gróf.

Kultuszminiszter: *Apponyi Albert* gróf.

Kereskedelemügyi: *Kossuth Ferenc*.

Igazságügyi: *Holló Lajos*.

Földmivelésügyi: *Darányi Ignác*.

Király személye körül: *Zichy Aladár* gróf.

Pénzügyminiszter: *Lukács László*.

A kabinetalakítást illetőleg a pártkörökben az a hír volt elterjedve, hogy a kormányban négy alkotmány párti, egy újpárti, egy néppárti és két függetlenségi képviselő fog helyet fog helyet foglalni. A Kossuth-párt tagjai elveik föntartásával csak azért vállalnak tárcákat, hogy a megállapodások pontos keresztülvitelét ellenőrizzék. Ez az oka annak, hogy a legnagyobb koalíciós párt csak két tagot küld a kabinetbe.

Andrássy a királynál.

Andrássy Gyula gróf holnap Bécsbe utazik és pénteken délelőtt magánkihallgatáson jelenik meg a királynál, akinek átadja a koalíció válaszát.

Aggodalmak.

A politikai köröket ma este sokkal pesszimistikusabb hangulat uralta, mint az utóbbi napokban. A hirtelen változás okát a tegnap óta elhangzott nyilatkozatokból magyarázták meg. A vezető politikusok nézetét körülbelül ezekben lehet ismertetni:

A vezérő-bizottság a koalíció nevében megadta a királynak, ami a királyé, most már a királyon áll, hogy megadja a nemzetnek azt, ami a nemzetet illeti. A koalíció elment a legmesszebbmenő határig, amelyen túl nem mehetett elveinek elárulása nélkül. A királynak most meg kell adni mindazt, amit felségjogainak megsértése nélkül megadhat.

A haladó pártból az a hír szivárgott ki, hogy *Fejérváry Géza* báró miniszterelnök állítólag így nyilatkozott a helyzetről:

— Nem tudom, hogy mit tanácskozik a koalíció három napig. Nem szokás egy ultimátumra memorandummal válaszolni.

Kétkedő hangok.

Bécsből táviratozzák, hogy a *N. F. Pr.* estilapja a következőket írja a békétárgyalásokról:

Ki tudja e pillanatban megmondani, hogy lesz-e béke vagy sem? De az az egy bizonyos, hogy nagy lépés történt a béke felé a koalíció részéről, amikor a katonai vezényszó kérdését kikapcsolta ez idő szerint a küzdelemből.

Az is megállapítandó, hogy a vezérő-bizottság akkor adta föl a korona katonai alapelvei ellen folytatott harcot, amikor úgy találta, hogy az uralkodó üzenetében van alap és lehetőség a további tárgyalásokra. Ha tehát ilyen körülmények között mégis azt állítja a koalíció, hogy a nemzeti követeléseket nem ejti el, akkor valószínűleg fátyolt keres, melylyel elfedhesse engedékenységét. A koalíció koncessziókat kíván, hogy alkalmazkodhassék a korona követeléseivel.

Minden objektív szemlélőnek meg kell vallania, hogy még mindig nagyok a tárgyi és elvi nehézségek, mert nem egyes vitás kérdésekről, hanem a koronának Magyarországhoz és a magyar parlamenthez való viszonyáról van szó. Ezért kétséges még e pillanatban is a békekötés és ez magyarázza meg azt az aggodalmat, hogy bár a koalíció hajlandó a békére, a tárgyalások nem hozzák meg a kibontakozást.

A kormány tisztviselői.

Egy főispánnak *Fejérváry Géza* báró miniszterelnök azt mondta, hogy a koalí-

ciónak abban az esetben, ha uralomra jutna, okvetlenül respektálnia kell a király kinevezéseit.

Ennélfogva újabb, majdnem áthidalhatatlan nehézségeket okoz a koalíciónak az, hogy mit csináljon a Fejérváry-kormány által kinevezett hivatalnokokkal, akiket elbocsájtana, de akiknek egyúttal kompenzációkat is kell nyújtani, vagy pedig más állásba kell helyezni. Másrészt erkölcsi kötelessége a koalíciónak, hogy azokról a hivatalnokokról is gondoskodjék, akiket a kormány a passzív rezisztencia miatt elmozdított az állásaiktól.

Az ellentállás szervezése.

A békés hangulattal ellentétben áll a vezérő-bizottság által a vármegyei ellentállás szervezésére kiküldött bizottságnak *Apponyi Albert* gróf elnöklése alatt tartott mai értekezlete, amelyről ezt a kommunikót adták ki:

A bizottság ezúttal már a szervezés részletekkel foglalkozott és megtelt minden előkészülettel arra, hogy az esetleg bekövetkező abszolútisztikus uralom esetére a vármegyei tisztviselők jogsegély és támogatás nélkül ne maradjanak.

A bizottság valószínűleg még ezen a héten újabb ülésre ül össze, mert a folyamatban levő békétárgyalás a bizottság szervezési és előkészítő munkálatait egy pillanatra sem akasztotta és nem akaszthatta meg.

A törvényhatóságokból.

*Ipolyság*ról jelentik: Tegnap délután egy század csendő a vármegyei házát megszállta, a főispáni helyiségből az aljegyzőket kivezeték. *Szabó Mihály* főispán az éjjel Balassa-Gyarmatról kocsin ideérkezett és a vármegyei házán szállt meg. Körülötte állandóan erős csendőrfedezet van. Az installáció holnap lesz. A város nyugodt. Több házon gyászlobogó leng.

Balassa-Gyarmatról táviratozzák: Ma rendkívüli közgyűlés volt *Nagy Mihály* alispán elnöklésével. A gyűlésen egyhangulag elhatározták, hogy a tisztviselőket a főispánnal való minden hivatalos érintkezéstől eltiltja, az önkéntességi befizetett adókat sem szolgáltatja be és önkéntességi jelentkező ujoncok ajánlati lapját nem engedi kitölteni.

Kassáról táviratozzák:

Ma harmadszor hlusult meg Kassa város rendes közgyűlése. Déltűn fél öt órakor belépett a terembe *Pongrácz Ferenc* gróf főispán *Münster Tivadar* polgármester társaságában. A bizottsági tagok óriási zajjal és abcugolással fogadták. *Pongrácz* gróf főispán megnyitotta a közgyűlést, de az izgatott hangulat folytán nyomban föl is eszlatta. Mindez néhány másodpercig tartott, úgy, hogy a főispán le sem ült.

Miután a főispán eltávozott, *Váczy* főkapitány szétosztásra hívta föl a bizottsági tagokat, de azok tovább is együtt maradtak. *Halmos Károly* dr., az ellenzék egyik vezető embere odaszólt a főkapitánynak:

— Mondja meg a főispánnak, hogy a városi szervezeti szabályrendelet értelmében senkinek sincs joga a közgyűlést berekesztetni, mielőtt a tárgyak a napirendről levéve, vagy letárgyalva nincsenek.

Balló Ferenc bizottsági tag fölkiáltott:

— Hogy jön ahhoz a közgyűlés, hogy a megyefőnököt a szervezeti szabályokra kitántsák?

Miután a bizottsági tagok az újabb fölszólitásnak sem tettek eleget, *Váczy* főkapitány rendőroket hívott be. Ekkor a városatyák elhagyták a termet.

HIREK.

Nincs orvos.

„Hercegszántó bács megyei községben n. gyedszer volt kiírva a pályázat az orvosi állásra, melyre ezerhatszáz korona évi fizetés jár. Az állásra egyetlen pályázó sem akadt.”

Ez csak egy hír a sok közül. Nemrégiben említettük, hogy három vagy négy aradmegyei község — sokkal nagyobbak mint Hercegszántó — hiába hirdette meg pályázatát, nem kapott orvost. Az országban pedig a községek száza vannak orvos nélkül s a községek száza hirdetik évről-évre a pályázatokat és kínálja a maga nyolckilencszáz és ezer koronáit. Ha már ezerhatszáz koronát ajánl fel, mint Hercegszántó községe — ez ritkaság.

De hogy kívánják ezek az árva községek, hogy azokért a lehetetlen fizetésekért, egypánszer száz forintért orvost kapjanak, aki eltemetkezzék a faluban és éj-n tengődően szegény, — nem is szegény, hanem nyomoruságos — életet, amelynek még az a vigasztalása sem lehet meg, hogy az orvos elkerül onnan és előrehaladhat pályáján, mert aki egyszer val melyik isten háta mögötti kis faluban megcserélül, az elszakadt a világtól, nem értekezik orvostársával, nem követheti a modern tudomány sodrát; egyszerűen — feláldozta magát.

Nevetséges csekély fizetésér?

Nem, ilyen tulajágos ember-szeretetet a maga személyének és érdekeinek háttérbe szorítását nem lehet elvárni senkitől. De ez csak egyik oldala az éremnek.

A másikon még furcsább dolgok állnak. Az orvosi pálya a leghosszabb, tanulmányai talán a legnehézbbek, az orvos hivatala a mindenesetre a legtöbb felelősséggel járó; az orvos élet és halál ura és íme: a diplomás emberek közül mégis az orvos a legrosszabbul díjazott.

Annaira rosszul, hogy a megélhetésre valója is alig van meg egy egy kisebb községben, amelynek lakói szegények és ritkán veszik igénybe az orvos segítségét. De az orvosnak mégis élnie kell, s ezért egyéb megélhetési módokat kell keresnie.

Ebből magyarázhatók meg azok a különös vidéki jelenségek; orvosok, akik kitűnő házigyógyítók, földesuraknak, telek-eladók, a pácienshez ellenben piszkos kézzel, s lázmerő nélkül kocsiháznak el, ha nagynéha mégis eszébe jutna valakinek, hogy orvost hívasson.

Ezeknek az állapotoknak mihamarabb végét kellene vetni. Akitől tudományt követelünk, annak fizetést is adni kell, mert anyagi gondokkal terhes élet nem alkalmas arra, hogy a mások veszedelmében forgó élete körül nyugodt kézzel, biztos szívvel forogjunk. Bor.

— A hercegprimás betegsége. A hercegprimás állapotában, — amint budapesti tudósítónk táviratozza, — ma sem állott be javulás. Az éjjel ismét nagyon nyugtalanul aludt s láza sem csökkent. Felgyógyulása, orvosai véleménye szerint, csak attól függ, ellentétben állni szervezete és meddig, a láz romboló hatásának.

— Kinevezés. A pénzügy-miniszter Szentpétery István pénzügyi fogalmazó gyakornokot az aradi pénzügyigazgatósághoz fogalmazóvá nevezte ki.

— Roosevelt Alice esküvője. Washingtonból jelentik, hogy az elmúlt pénteken küldik el az

írásbeli meghívót Roosevelt Alice esküvőjére Edvard angol királynak. A washingtoni nagy követek közös ajándékot akarnak adni Alice kisasszonynak és elfeledkeztek erre felhívni a diplomáciai testület többi tagjait, ami által azok sértve érzik magukat. A kubai szenátus 120.000 korona nászajándékot szavazott meg Roosevelt Alice-nak.

— József főherceg estélye. Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Ma volt József főherceg estélye a királyi várak Krisztinavárosi szárnyában. Nyolc óra után fogat fogat után robogott a lakosztály elé, amelyben először látták József főherceg és neje *Augusta* főhercegnő vendégeit a magyar előkelő világot. Az estélyen résztvettek: *Feldevary* Géza báró miniszterelnökkel élőkön az összes miniszterek, *Csáky* Albin gróf, a főrendiház elnöke, *Justh* Gyula, a képviselőház elnöke, *Széll* Kálmán, *Andrássy* Gyula gróf, *Tisza* István gróf, *Apponyi* Albert gróf, *Khuen-Hedervary* Károly gróf, *Zichy* Aladár gróf és mások. A főhercegi pár igen szívélyesen fogadta a vendégeket és többeket megszólítással tüntetett ki. Az előkelő társaság tizenegy óráig maradt az estélyen.

— A főkapitány és a lovasut. *Sarlot* Domokos rendőrfőkapitány az aradi lovasut-társaság igazgatóságának a pályatest főtartására és a forgalom lebonyolítására vonatkozó utasításokat adott. Az igazgatóság megfélelt az utasításoknak de elvi okokból megfellebbezték a rendeletet a polgármesterhez, mert a lovasut társaságnak mint magánvállalatnak az igazgatóság nézete szerint csak a kereskedelmi miniszter adhat utasításokat.

— Seidner Miklós tervpályázata. *Seidner* Miklós, a soborsini márványművek tulajdonosa, a Magyar Mérnök és Építész-egyesületnél két pályadíjat tűzött ki; az egyiket egy márványkandalló, a másikat egy szobor-talapat tervére. A nagy érdeklődést keltett pályázat sorsát tegnap döntötte el a *Lechner* Odön, *Törv* Emil és *Komor* Marcell építészektől álló zsűri. A márványkandalló pályázat első és második díjat *Fehérkuti* Balint és *Dósa* Lukács iparművészeti tervezők nyerték el. Ugyane tervezőknek három további tervét megvételre ajánlják a bírálók, valamint a „Tűz van” jelű művet is. Másodsorban megvételre ajánlatnak „Körben háromszög”, „Maria” és „Ormi” a jelűek. A szobortalapat első díjas tervét ugyancsak *Fehérkuti* és *Dósa* készítették. A második díjat *Bokor* M. tanár nyerte el. Megvételre ajánlatik az első és a második díjas tervezőknek két-két további műve, valamint két „Soborsin”, egy „Juhász” és „Kettő” jelű terv. Mindkét pályázat sikerülnek mondható.

— Nagy tüntetések Belgrádban. Belgrádból táviratozzák, hogy ott ma nagy tüntetések zajlottak le az osztrák-magyar monarchia ellen. A tüntetésekre az adott okot, hogy egy *Popovics* nevű belgrádi kereskedő délelőtt tíz órára gyűlést hívott össze mára, melyen a vámháború ellen akart állást foglalni. Nagyobb néptömeg még a gyűlés megkezdése előtt *Popovics* háza elé vonult és beverte az összes ablakokat. A tömeg ezután bejárta a város főbb utcáit és mindenütt éljenezte a kormányt s abugolta Ausztria-Magyarországot. Dél tájban a „Stanyo” szerkesztősége elé vonult, feltörte a leeresztett vasredőnyöket, szétrombolta a nyomdai berendezéseket és fölgyújtotta az ott talált lap-példányokat. *Balogicsnak*, a M. F. P. belgrádi levelezőjének a nép dühe elől egy

szállóba kellett betérnie, ahonnan délután sikerült észrevétlenül Zimonyba menekülnie. Rendőrség a tüntetések egész ideje alatt nem mutatkozott.

— Katonazene a Jéppályán. A városligeti Jéppályán február hó 1-én, csütörtök délután 4— $\frac{1}{2}$, 7 óráig, ugyiszintén február 2-án, pénteken délután 4— $\frac{1}{2}$, 7 óráig a 88. gyalogezred zenekara játszik. Belépő-díj nem tagoknak és nézőknek a csarnokban 60 fillér.

— Halálozás. Súlyos csapás érte *Pollák* Ignácot, a varasszeri ismert, tiszteletben álló nyugalmazott városi hivatalnokot: neje, *Pollák* Ignácné, ma reggel nyolc órakor, nyolcvan éves korában meghalt. Férjén kívül gyermekül, *Pollák* Arnold aradi szállító, *Pollák* Mór bukaresti kereskedő és *Mandelbaum* Ado főné gyászolják. Pénteken délután két órakor temetik el.

— Az igazgatóné ridikülje. Budapesti tudósítónk jelenti: Vakmerően végrehajtott rablótámadás történt tegnap délután a Szabadság téren. Egy suhanc, miután hosszú ideig nyomon követte, hirtelen kitépte *Barta* Arnold bankigazgató nejének kezéből aranyozott ezüst kékításkáját és futásnak eredt. A bátor uriaszszony nem vesztette el lélekjelenlétét s megragadta a menekülő rabló gallérját. Erre ez hátrafordult, mellbe lökte *Bartánét* és eltűnt a tér bokrai között. A járőrök, akik az uriaszszony sikoltozására összeszaladtak, üldözőbe vették a vakmerő zsírványt, elérni azonban már nem tudták. A ridikülben kis J. P. monogrammos ezüst pénztárca volt, benne harminc korona készpénz. A rabló kézrekerítésére széleskörű nyomozást indítottak.

— Lassan hajts! *Földes* Kelemen, *Bonts* Döme, *Avarffy* Géza és még több polgár aláírásával ma kérvényt adtak be Aradváros tanácsához, melyben a *Fabián*, *Deák* Ferenc és *Lázár* Vilmos úcak keresztezésénél a lassu hajtás elrendelését kérik. A kérvényezők beadványukban rámutatnak arra, hogy a rendkívül élénk forgalmu utcakeresztezésnél kocsioknak gyors hajtása miatt számos baleset történik, amit csak úgy lehet elkerülni, ha a rendőrség megtiltja a keresztezésnél való gyorshajtsást.

— A mezőkovácsházai községi hitelszövetkezet e hó 28-án tartotta meg *Nagel* Vilmos elnökölte alatt rendes évi közgyűlést, amely lánt a részvényesek igen nagy érdeklődést tanúsítottak. A közgyűlésnek kiemelkedő eseménye volt a szövetkezet vezetőségének az a bejelentése, hogy az intézet 5 és fél százalékos kamatra akként nyújt 80 000 koronáig terjedő amortizációs kölcsönt, hogy a feleknek nemcsak a betáblázási költségeket nem kell viselniük, hanem még storno-díjat sem tartoznak fizetni, ha bármikor vissza akarják téríteni a tartozásukat. A jelentések tudomásul vétele után megválasztották az évközben megüresedett felügyelői állásra *Bécsa* József esperes-plébánost, mire a közgyűlés a vezetőség és a tisztikar életetésével véget ért.

— A tarnopoli látogató. A rendőrség ma délelőtt elfogta *Glaszgal* József közismert tarnopoli illetőségű zsebmetaszt, aki különféle lopások miatt ki van tiltva Aradváros területéről. Kihallgatása alkalmával azt mondta, hogy látogatóba jött Aradra, de arra a kérdésre már nem tudta megadni a választ, hogy kit akart megtiltszteni a látogatásával. Valószínűleg ismét kísérletezni akart a zsebmetasztés terén, de idejében ártalmatlanná tették. *Berecs* Ferenc kihágásai bíró eltolta *Glaszgal* az illetéségi helyére.

— Pályázat az agrár jegyzőségre. Az Agrárban megüresedett községi jegyzői állás pályázatának ma járt le a határideje. A terneval főszolgabíró, akihez *Berecs* pályázatának ajánlata

Az 1904. évi St.-Louis világiállítás legnagyobb díjával „Grand Prix” kitüntetve.

Kérjünk csak

Globus-tisztító kivonatot,

mint az itt látszó ábra mutatja.

miután sok értéktelen utánzatot ajánlanak.

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. Akt.-Ges., Eger és Leipzig.

Ifj. Rittinger József

vas-, ércöntődeje és gépműhelye

Temesvár, Gyárvaros szalma tér 12.

a vasúti-út közelében, saját ház.

Ajánlja magát vas- és ércöntésekhez, saját vagy beküldött minta szerint a legolcsóbb áron. Nagy raktár saját gyárműnyu szivattyu (pump) kutakból, amelyeket esetleges kívánság szerint, egyszerű, vagy cinkeztetett gyárilag készítenek. A cinkeztett kutakat ajánlom, mert ezáltal a víz vas-za elkerülte. Községek, társulatok stb. teljesen felállítva jótállás mellett a legolcsóbb áron kaphatják a kutakat.

Tűzőtő szerek készítése és átalakítása. Javítások gőzgepeken, arató és cséplő-gépeken és mindennemű mezőgazdasági gépeken. Érc- és réz-árak készítése. Vízvezetékek felállítása stb.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös fölrással: „J. Pserhofer”.

József császár ideje óta, tehát több mint 120 év óta mint legregibb, fájdalom nélkül hashajtó házi-szer ismert és sok orvos sürgősen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen, mint az epecirkuláció zavara, májba, székeliika, aranyér, a belek petyhüdsége stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitűnő vérszegénység, ideges lóliás, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával K. —.42

1 tekercs 6 skatulyácskával K. 2.10

A pénz előleges beküldése esetén ára portómentes megküldésével együtt

1 tekercs . K. 2.60 | 3 tekercs . K. 6.80 | 5 tekercs . K. 10.50
2 „ . K. 4.70 | 4 „ . K. 8.90 | 10 „ . K. 18.50

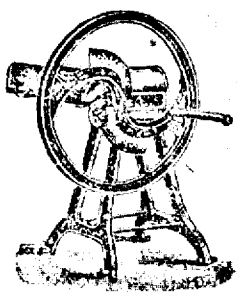
Egyedüli készítőhely: 3977

Pserhofer J. gyógyszerháza

Wien, I., Singerstrasse 15.

Raktár Aradon: Földes Kelemen gyógyszerésznél, Deák Ferenc-ut. 11.

...ARADI VASIPARI SZÖVETKEZET...

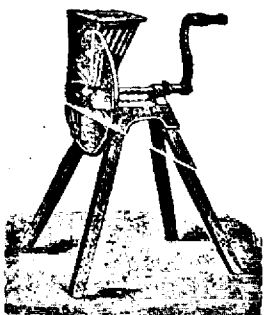

réz- és vasöntőde, gép-
és lakatosárú-gyár.

Gépjavitó-műhely.

Arad, Ujterem-utca 11.

Telefon 388. szám.

Ajánlja

szecskák- és répvágókat

és mindennemű

öntvények elkészítését.

Kiadó lakás!

Szabadság-tér 18. számú ház
2-ik emeletén

egy 7 szobából, megfelelő mellékhelyiségekből és fürdőszobából álló

**modern lakás
azonnal kiadó.**

Bővebbet az 312

Aradi Ipar és Népbanknál.

Minden

Órajavítás

80 krajczár

Óra és ékszer

nagy raktár 137

Schwimmer Albert

vezetése alatt Aradon,

Szabadság-tér 5—6. szám alatt.

(Pótl. kávéház mellett.)

Zálogcéduulák

és aranyeműek megvételnek.

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zsirtalan, ártalmatlan s rögtön szépit.

A Földes-féle MARGIT CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan zser szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrba ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerházában.

Eladó szőlőoltványok!

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak figyelmét felhívni, hogy a míg a készlet tart szőlőoltvány termésemből tavaszi szállításra kiváló szép

1 és 2 éves óus gyökérzetű

bor és csemege-fajú szőlőoltványok

kerülnek mérsékelt áron eladásra.

A nagy szárazság következtében kimaradt tőkék pótlására különösen ajánlhatom 2 éves igen erős fejlődésű oltványaimat, a melyek kívánatra már kora tavasszal szállíthatók.

Oltványaim aradi lakásomnál megtekinthetők, a hol a fajokra és árakra nézve bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

WINKLER JÓZSEF

297

szőlőoltványtermelő

Telefon 410. Arad, Batthyány-utca 13. Telefon 410.

Hölgyek figyelmébe!

Ajánlja magát gyakorlott,
Budapesti

arcz, kéz, (manikűr)
hajápoló s hajfestő.

Házhoz is megyen. 301

Szives pártfogást kér

Varga Jusstine

Árpád-tér 3. szám,
— I. em. (jobbra) ajtó 6. —

Szépségápolás

kozmetikai 250

SZALON,

hol mindenféle szépséghibák, rán-
czos arcokat is, a legújabb mód
szer szerint sikerrel kezel

Mme Győri

Szabadság tér 18. II. udvar.
Haszinger utca 2. I. emelet.

Könyvkötészetünkben

egy ügyes fiu

tanulónak

felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

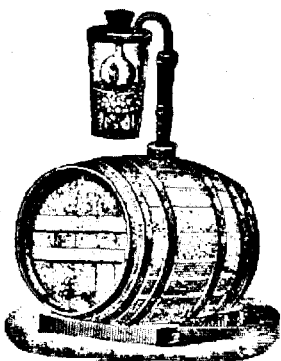
Magánosok és korcsmárosok

figyelmébe ajánlom

gyorok-ménesi

saját termésű kitűnő

hegyi-boraimat.

Év		Hecto Kor.
1905	fehér asztali-bor 7—8 hektós hordóban	32.—
"	50—100 lit.	35.—
"	veres asztali-bor 7—8 hektós	40.—
"	50—100 lit.	45.—
1904	fehér csemege-bor 7—8 hec.	44.—
"	50—100 lit.	48.—
"	veres csemege-bor 7—8 h.	90.—
"	50—100 lit.	100.—

A szállítás gyorok-ménesi pincéből történik.

Hordók hibátlan állapotban a beszámított árban visszavétetnek.

Ezen borvédővel a megcsapolt hordóban a bor hónapokon átall eláll anélkül, hogy az
megromlana, megecetesedne, avagy megvirágosodna.

Vojtek Alajos gyorok-ménesi szőlő-
nagybirtokos.

184

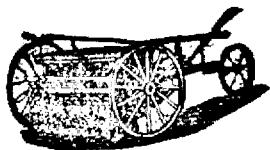
Levélcím: VOJTEK ALAJOS, ARAD

KRISER TESTVÉREK

TEMESVÁR, URI-UTCZA 6. SZ.

TELEFON 765. SZÁM.

TELEFON 765. SZÁM.

Acetylen világítási berendezés vállalat.

Kitűnő szakmunkások, vizsgázott szerelők.

A Landeck Carbidgyár délmagyarországi
raktára.

Vízvezetési-, fürdőszoba- és minden a szakba vágó munkák
pontos és szolid kivétele. 334

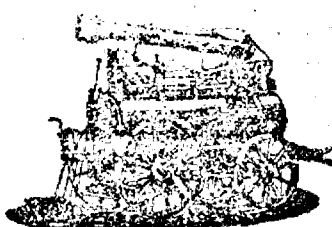
Állandó nagy raktár acetylen alkatrészekben, mint
égők, tüvegek, csillárok stb.

Mindenemű gazdasági gépek u. m.

TRIUMPH III.

szabadalmazott páros és páratlan
sorvetőgépek stb. eladása.

Vízonteladók kerestetnek.

Dr. Hubert gyógyintézete

Sebész és női betegeknek

Apátfalván

Kényelmes, 228

modern berendezés.

Mérsékelt árak.

Csanádmegyei telefon szám 3.

Sklenarik János

szímfestő mázoló és fényező

Temesvár-Erzsébet város, Kunyad-
ut és Dózsa-utca sarok.

Ajánlja magát a nagyérdemű
közönség szíves pártfogásába, ugy-
e szakmába vágó munkákra, mint
a külföldi tanulmányok alatt szerzett

templomi 1967

mű- és dísz-festészeti

munkákra is.

A n. é. közönség szíves meg-
bíztassát kéri tisztelettel

Sklenarik János.

Mielőtt

kávét vásárolna,

kérem tegyen egy próbavásárlást a
híressé vált

Palermo pörkölt kávéból,

amely úgy teljes, mint fekete kávé-
nak valami fenomenális finom, íze,
aromája páratlan, az idegekre nem
ártalmas, szapora és igen kiadó.
Hetenként kétszer friss pörkölés:
eredeti 1/4 és 1/2 kilós csomagolás-
ban csakis egyedül

Dürr Gusztáv

túszkereskedésében kapható

a városházzal szemben.

Értéktelen utánzatoktól óvakodni;
minden csomag cégem nevével és
ólompécisémmel van ellátva. 195

PÉNZ! BAUER ANTAL PÉNZ!

hatóságilag engedélyezett közvetítő intézete

Aradon, Boros Béni-tér 17. szám.

Elismert legolcsóbb pénzkölcsön

földbirtokokra, városi bérházakra és bért nem jövedelmező házakra, már 300 koronától a legmagasabb összegig.

Tőkekamat törlesztéses kölcsön

10, 15, 20, 30, 65 évig 4%, 4 1/2% földekre, 6%, 6 1/2% házakra, p. o. 50 évi tőkekamat törlesztésre
fizet évente 100 korona után 5 korona 46 fillért és 50 év mulván kilfizette a tőkét és kamatot
és mivel sem tartozik. Az adós bármikor felmondhat, csak egy 1/2 évi felmondással, az intézet ellenben nem.
Előleges költség nincsen, a bekebelezési költséget kívánatra előlegezem. A drágább kamatu tartozásokat
konvertálom. Gyors elintézés, jutányos kiszolgálás. — Továbbá állami, megyei tisztviselők, vasutasok, katon-
tisztok 1800 korona törzsfizetés után kapnak már kölcsönt 1300 koronát fizetéselejegyzésre, nyugdíjasok is kapnak
1100 koronától kezdődik a kölcsön. Válaszbélyeg csatolásával felvilágosítás ingyen. Földhitelre csak telekkönyv és
kataszteri birtokiv szükséges, házakra telekkönyv, házbérvallomás. — Üzletszerzők kerestetnek. 206

A nagyérdemű közönség szíves figyelmébe!

Az aradi ipartestület czipész szakcsoportha folyó hó 21-én tartott évi rendes közgyűlésén tárgyalva a bőr árának rohamos emelkedését, ami ellen védekezni nem tudunk és a bőr drágulása folytán helyzetünk napról-napra súlyosbodik, elhatároztuk, hogy ezután kérjük a n. é. közönség szíves elnézését, amiért a czipők árát a fenti okokból kifolyólag kényszerítve vagyunk csekély 10%-al felemelni, egyúttal megígérjük és becsületbeli köteleességünknek fogjuk tartani, úgy mint eddig is, hogy a n. é. közönség szükségletét lelkimeretesen kielégítsük és ezáltal megóvjuk attól, hogy drága pénzért durva gyári vagy gépmunkákat keljen viselnie.

A nagyérdemű közönség szíves támogatását kérjük. 231

Tisztelettel

Az aradi czipészek szakcsoportha.

Békési Ferenc,
elnök.

Ősz hajszálak

három nap alatt visszanyerik eredeti ifjúkori színüket a

BARCSAY-féle
HAJREGULATOR

használatát által.

Garancia ártalmatlanságért és hatásért.

Ára egy üvegnek 1 korona.

Kapható a készítőjénél

BARCSAY KÁROLY

304 gyógyszerárban

SZEGEDEN, Széchenyi-tér 12. szám.

Fischer Károly

sodronyszövet, fonat, szitaárak és acsól-sodrony ágybetétkészítő

Arad, József főherceg-ut 8. sz.

Ajánlja különféle sodronyszövet készítmények, egyaránt: róz, vas és színezett sodronyszövetek melyeket raktáron tartok, főképp malmok, gyárak és gazdasági célokra, egyeztetve **Bachler-féle színezett rostához való szítték.** — Készítek alkalmas közl- és gépészdolgozatokat, kábel- és kábelvezetők bekerítéséhez, fűtő, kábel, homok- és kőszént-hányó resták vaskezeléssel, színezéssel, banya és kőszént-csövek. — Placcz és magát alakokhoz rostályok. Szikrafűtő merdények és gyári kéményekre. Rugganyon acsól-sodrony ágybetéteket vas- és fa-állványokra, melyek könnyű átszállítására által igen ajánlhatók. Különféle sodrony, róz- és színezett szítték, dohány doboz és doboz, valamint minden a szakmába vágó és fel nem sorolt tárgyak a legjobb minőségben, mérsékelt árk mellett elkészítemek. 234

Bogdánovits Mihály

épület és műbutor asztalos

Aradon, Demeter-utca 37. sz., saját ház.

Műhall épület és műbutor, kirakatok, iroda és bolti berendezések teljes elkészítését.

Kiválóan ajánlom az építő nagyközönség szíves figyelmébe műhelyemben készítem a házépítéshez szükséges asztalos munkáimat. — Ugyiszintén butorokban nagyban megrendeléseket is elfogadok. Vidéki megrendeléseket is elfogadok és azok gyorsan és pontosan eszközölköztetnek.

Műhallai mindennemű javításokat. Szolid áram mellett a nagyközönség szíves bizalmáért eszedem

Kiváló tisztelettel

Bogdánovits Mihály,
Demeter-utca 37.

50 százalék megtakarítás a fűtésnél!

A legjobb találmánya

„Ilona“-brikett

mely kötőanyag nélkül készül, az összes fűtőanyagok közül a legköltségtesebb, szagtalan, tartós parázsszal ég, nincs salakja, nem kormol, nem füstöl és nem piszkít, és a legolcsóbb fűtőanyag. A kőszénél nem drágább és kétszeres fűtőképességgel bír. — Egyetlen kísérlet meg fog mindenkét győzni a fűtőanyag páratlan előnyéről. — Megrendelhető:

Altman Ede

főelárusítónál

267

Wesselényi és Kis Ernő-utczák sarkán.

Telefon szám 46.

Zamatos finom chinai tea,

Valódi Imperial-keverék.

Legfinomabb Jamaica-rum

kis üveg 60 fillér, közép üveg 1 korona, nagy üveg 2 korona.

Gyermekek hideglelése és váltóláz ellen

legjobb hatású a valódi Rozsnyay-féle

chinin-czukorka és chinin-csokoládé.

Egy doboz ára 1 korona.

Rozsnyay-féle Pepsin-bor,

gyomorgyengesség, étvágytalanság, gyomorhurut ellen kiváló készítmény. — Egy nagy üveg ára 3 kor. 20 fillér.

Kapható valódi minőségben:

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárban

3841

Arad, Szabadság-tér.

Fagyástól eredő bütykök

eltávolítására,

fagyási viszketegség biztos megszüntetésére kiválóan jó hatású a

„Hajós“-féle fagybalzsam.

Ára 1 üvegnek 70 fillér.

Pelséges, páratlan a maga nemében kitűnő zamata

Szultán-rum-mal

a legélvezetesebb thea ital készíthető.

Ára 1/2 literes üvegnek 1 kor. 60 fillér, 1 liter 2 kor.

A legtartósabb és használatban a legkellemesebb valódi orosz gummi-szivacsna

dekája 70 fillér.

Fentű szerek kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárban

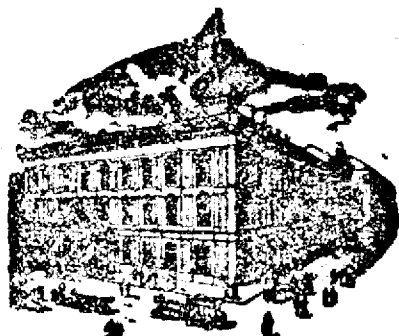
3841

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Grand Hotel

„HUNGARIA“

Temesvár.

Első rendű szálloda

Hegyes út, a központosított Comfortal berendezve. Gyönyörű kávé- és étterem helyiségek. Szép nyári és téli kert. — Társalgó és játékok terem. Tus- és kád-fürdők a házban, valamint plüssi sörszoba dus reggeli ét-lappal. Pontos kiszolgálás és a lehető leg-messzebb menő méltányosság biztosítottak. Teljes tisztelettel Müller Mihály szálloda. Városi, vármegyei és internurbán telefon állomás 28.

Nekem már

nem kell reklam.

Mert mindenki tudja, hogy

SZILÁGYI MÁRTON

matőrás

a m. kir. Államvasutak szállítójánál s szin-ház oldala mellett

minden órajavítás csak 90 kr.

Óratüveg 10 kr. mutat 65 kr.

Egy ébresztő-óra frt 1.40.

Raktáron mindennemű zseb- és falórak-bámulatos olcsó árak mellett, a szin-ház oldala mellett.

inga, vagy bármilyen nemű fali óráért házhoz küldök és pontosan megcsinálva haza szállítom. Csak egy levelezőlapot tessék írni. 27

Dr. Marschall Lajos

kuvini szőlőbirtokos saját termésű, feltétlenül tiszta

hegyi borait

mai naptól kezdve Aradon, Nagy-körut 11. sz. alatt (keresk. és iparkamarai székház, földszint balra)

zárt palackokban

árusítja

Fehér asztali bor 1 liter . . . 70 f.
Siller bor 1 liter . . . 60 f.
Bakator 1 liter . . . 90 f.
Vörös bor (1903. évi) 1 liter . . 1 k.
Ugyanaz 7/10 liter . . . 70 f.
Vörös bor (1895. évi) 1 liter 1 k. 40 f.
Ugyanaz 7/10 liter . . . 1 k.
Muskotálybor 7/10 liter . 1 k. 50 f.

Az árak palack nélkül értetnek, a palackokért darabonként 10 fillér betét hagyandó. Visszahozatal esetén a betét visszazadatik. Ugyanezen borok hordóban, kuvinipincéből, Győrök vasúti állomásra szállítva 50 liter, vagy azonfelül mennyiségben literenként 20 fillérrel elősőbban kaphatók. 124

PRO HIRDETÉSEK.

A Kinek

ismeretség híján

házastársra,
nevelőre,
üzletvesztőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellőre,
kertészre,kulcsárnőre,
gazdasszonyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbesszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

AKI

élni kíván

borsot,
söngöröt,
bori,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy

AKI

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

AKI

mindenesteket vétel vagy bérbevételei cél-
jából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban értesít, ha az

„ARADI KOZLONY”

kísérletet

rovatait használja.

Ismeretlen B. főposta.

„Fess barna lány” levelére nem
reflectál. Ismeretség megkötése ki-
zárva.

Instruktornak

ajánkozik gimnáziumi tanulókhöz
szerény igényű, gyakorlott jog-
hallgató Czapfénál Aradon, Óvár-
utca 1. 455

Kiadó magányos lakás!

Magyar-utca 17. szám alatt, mely
áll 2 utcán, 1 udvari szobából,
hozzátartozik: konyha, éléskamara,
cselédszoba, fürdőszoba és pincze
május hó 1-én kiadó. Tudakozódni
lehet Solymos Testvéreknél, Köl-
csey-utca 6—7. szám. 454

Hehs Victor

törvényszéki legbejegyzett és az
egész országban bevezetett hitel-
tudosító irodája Aradon, Tö-
köly-tér 6. sz., Frik-ház. Alapít-
tatott 1898. 2301

Forray-utca 7. sz.

2 üzlethelyiség azonnal kiadó. 252

Ügyvédi naplók

és főkönyvek rendkívül finom erős
papírból egész vászon kötésben bőr
sarokkal 500 oldal tartalommal
24 kor. Kapaatók Ingusz I. és Fia.
Könyv és papirkereskedés. 235

Nagymennyiségű maculatura

kell a kiadóhivatalban.

Veszek könyvtárat,

egy-egy könyvet és hangjegyeket
legmagasabb áron. Kerpel Izse
könyv-, papir- és zeneműkereske-
dése, könyv- és zenemű kölcsön-
tára, Aradon. 2509

Piski telepen

egy jóforgalmu

temetkezési intézet

és saját ház

szabad kézből azonnal eladó.

Bardóczi Ödön, vendéglős

Halász utca 41. sz. 299

Üzlet átvétele!

Tisztelettel értesitem a nagy-
érdemű helybeli és vidéki közön-
séget, ugyancsak nagyrabecsült
rendelőimet, hogy 15 évig

Gorzó és Társa

cég alatt fennálló

cipészüzletet

amelynek fennállása óta beltagja
voltam, a mai napon átvettem s azt
ezentúl a saját nevem alatt fogom
tovább vezetni. 313

Kiváló tisztelettel

Bolezni Antal,

cipész. Salacz utca 2. sz.

A

mezőhegyesi cukorgyár

mielőbbi belépésre jól

képzett

456

gőzeke-kezelőt,

továbbá szakképzett

géplakatosokat

keres,

nők előnyben részesülnek.

Üzlethelyiség.

Fekete-Győrösön (Biharm. tenkei járás) Fő-utcában, szöglet
ház, 4 szoba, az utca felől 1—1 külön bejárattal bíró 2 üzlet-
helyiséggel, áruval vagy anélkül. Az egyik vegyeskereskedés,
a másikban ezelőtt italmérés (depó) volt; konyha, éléskamra,
pincze, az udvarban nyári konyha, nagy istálló, felépítetlen
jégverem és kerttel,

bérbe

vagy kedvező feltételek mellett

eladó.

Bővebben:

241

Holländer Sámuel

tulajdonosnál Csermő, Aradmegye.

NÁGELE ANTAL

gyógyszertára a Szt.-Márosmághoz

Temesvár, Gyárváros fő-u. 44.

„HELEN”

arc- és kézcreme szeplők, máj-
foltok és mindennemű bőrtisz-
tatlanságok ellen. Este lefek-
vés előtt használandó.

Tégelye I. ker. Próbátégely 60 f.

„HELEN”

mosdó víz üvegje I. korona.

„HELEN”

pouder dobozza I. korona.

Hozzávaló szappan drb. 80 fl.

Vegyeskereskedés!

Orsovai duna-hal!

Van szerencsém a mélyen tisztelt kö-
zönség becses tudomására hozni, hogy
Aradon, Salacz-utca 1. sz. alatt, ifj.
ménesi Lócs Rezső ur házában

orsovai duna-hal-, déligyümölcs-

erdélyi alma-kereskedést nyitottam, ahol
Bregler J. erdélyi tekintélye cég alatt na-
ponta jég között fekvő friss halat, továbbá
déli gyümölcsöt és erdélyi almát a lehető
legolcsóbb árak mellett bármily kis meny-
nyiségben is, házhoz szállítva, teljesen bu-
dapesti mintára, ahol már általában ha-
lat élvez a közönség, az elviselhetetlenül
drága hus miatt. Gyors és figyelmes, szak-
szerű kiszolgálás! A nagyérdemű közön-
ség becses pártfogását kérem

Luttwak I.

343 teljhatalmu üzletvezető.
Postal megrendeléseket Luttwak I.
Arad, Salacz-utca 1. szám alá kérem in-
tézni, ahol azok a következő órán belül
lelküismeretesen lesznek elintézve.

Üzlet áthelyezés!

KÖTELES IMRE

épület-, butor- és portál-asztalos

Aradon, Halász-utca 9. sz.,

Domány ház.

Elvállal minden az épület-, butor- és
portál-asztalos szakmába vágó mun-
kákat, u. m.: épület-munkákat,
üzleti berendezéseket, portálok
felállítását, konyha, salon- és
báló-szoba butor berendezését
jutányos árak, pontos és gyors kivitelben,

Tervrajzokat díjmentesen készítek.

A nagyérdemű közönség szíves
megrendelését kérve 309

tisztelettel

Köteles Imre,

épület-, butor- és portál-asztalos.

Ház, birtok vétel és eladás,
terményközvetítő

kereskedelmi ügynöki

iroda

ZEINER IGNÁCZ

Simonyi-utca 6. sz.

a leggyorsabban telje-
síti az e téren 291

megbízásokat.

Jegygyűrűk!

és mindennemű ékszerek 14
karatos aranyból és finom
ezüsből, ugyancsak arany,
ezüst, orosz tulaezüst és min-
dennemű fém és inga, fali,
ébredő órák rendkívül nagy
választékban, olcsó árak mellett
kaphatók

IGAZ SÁNDOR

mű-órás és ékszerész

Arad, Szabadság-tér.

Simonyi-utca sarkán,
régli színház épület. 232

1265—1906.

Hirdetmény.

Az italmérésről illeték kivetésére
vonatkozó pótdosszeírású jegyzéket
az 1899. évi XXV. t.-cz. végrehaj-
tása iránt kiadott utasítás 17. §-a
értelmében 1906. évi január hó
28-tól számított 8 napra a fogyaszt-
ási adófelügyelőség hivatalshelyi-
ségébe kézzelre kiteszük azzal,
hogy a 8 nap alatt az összeírású
jegyzék az érdekeltek részéről nem
csak megtekinthető, hanem az ab-
ban kitüntetett forgalmi adatokra
nézve az engedélyesek bármelyike
részéről, esetleg az ipar- vagy ke-
reskedelmi testület részéről észre-
vételek tehetőek, mely észrevételek
a fogyasztási adófelügyelőségnél a
tanácshoz címelve benyújthatók.
Arad, 1906. évi január hó 20.

A városi tanács.

Czukorrépa

takarmányozásra, nagyobb
mennyiségben míg a kész-
let tart, akár waggonon-
kint Kurtics állomáson,
akár kisebb mennyiségben
a helyszínén Iratoson hid-
mérlegelve,

eladó.

Bővebben

154

Hámory gazdaság

Arad,

Telephon 229.